

บทที่ 5

สภาพการณ์ในปัจจุบันของพื้นที่อ่าวนาง

5.1 สภาพการณ์ในปัจจุบันของพื้นที่อ่าวนาง

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นสภาพความเป็นมาและการเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐานของอ่าวนาง จากอดีตจวบจนถึงปัจจุบัน ทั้งด้านกายภาพ สภาพเศรษฐกิจ สังคมวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อม อันเป็นเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดสภาพปัจจุบันของพื้นที่อ่าวนาง

สถานการณ์ปัจจุบันของอ่าวนางเป็นเรื่องที่มีปัญหาในด้านของความสลับซับซ้อนการใช้พื้นที่เป็นหลัก ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกับบุคคลหลากหลายกลุ่ม ที่ได้เข้ามาใช้และดักดวงทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ทำให้เกิดการแย่งชิง"ทำเลทอง" ที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ติดหน้าหาดซึ่งเป็นพื้นที่ที่เป็นการต้องการของผู้ประกอบการไม่ว่าจะรายใหญ่หรือรายย่อย นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมถึงองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นและผู้ที่มีอำนาจในท้องถิ่น ต่างลงมามีส่วนร่วมในการใช้พื้นที่ดังกล่าว ทำให้เกิดการชนทับกันในหลายด้านทั้งด้านการใช้สอยที่เหมาะสม กรรมสิทธิ์ที่ดิน ความชอบธรรมและปัญหาสภาพแวดล้อม โดยที่สถานการณ์ปัจจุบันจะกล่าวถึงรูปแบบการใช้พื้นที่ที่เกิดปัญหา และจำแนกกลุ่มบุคคลที่มีการใช้พื้นที่ดังกล่าวและทำการวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาในอนาคตต่อไป

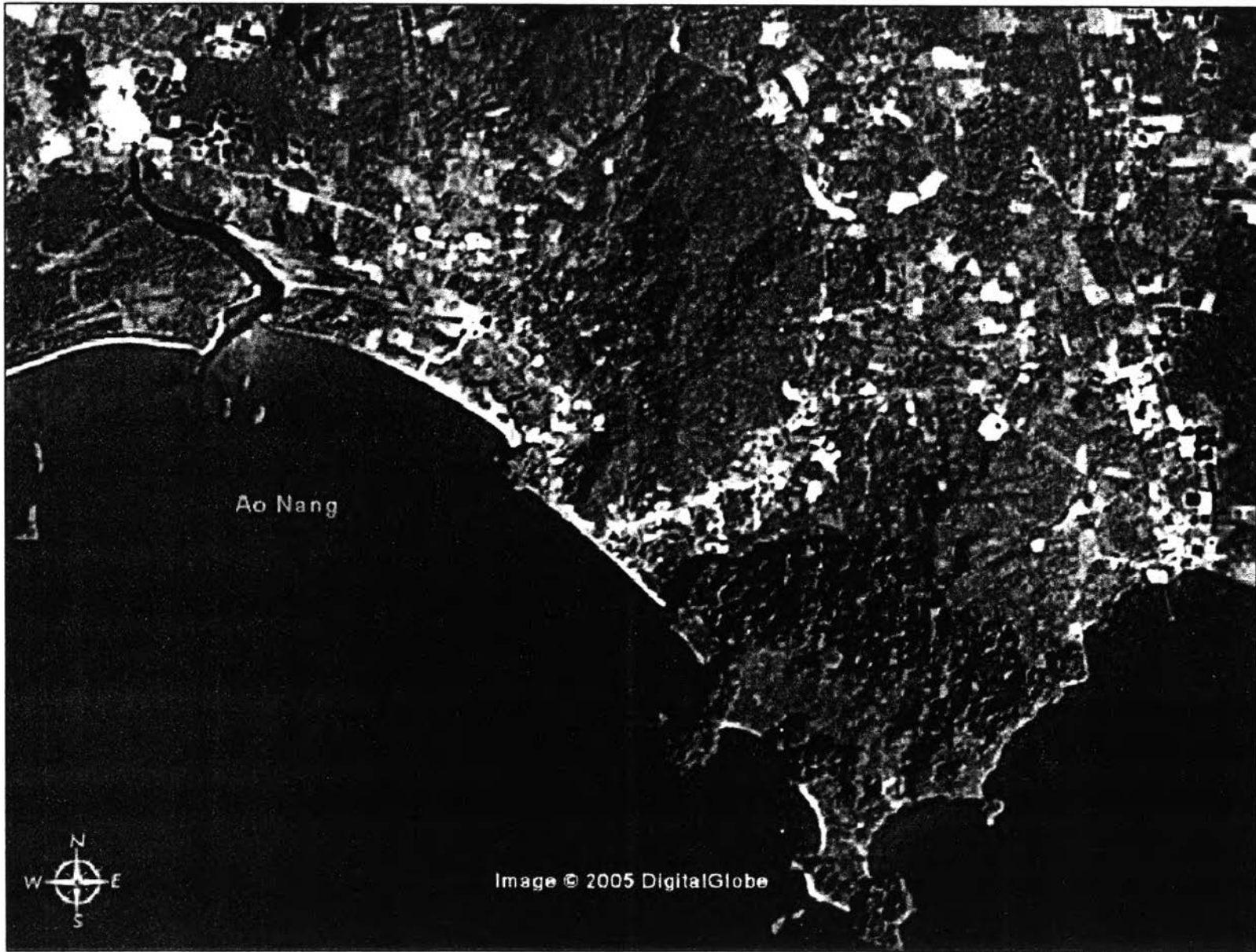
หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา : ตำบลอ่าวน้ำเมา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนที่ 5.1
แสดง รูปแบบการตั้งถิ่นฐานปัจจุบัน
ที่มา จากการศึกษาภาพถ่ายดาวเทียม

- สัญลักษณ์
- ที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
  - ที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
  - ที่อยู่อาศัยหนาแน่นสูง และพาณิชย์ยกรรม
  - อุทยานกรรม
  - สถานที่ราชการ
  - ศาลากลาง

ชื่อผู้จัดทำ : อธิติ กัลปนาวงศ์
รหัสผู้จัดทำ : 45 42211 06
อาจารย์ที่ปรึกษา : อ. ชัยฤกษ์ วงศ์โพธิ์

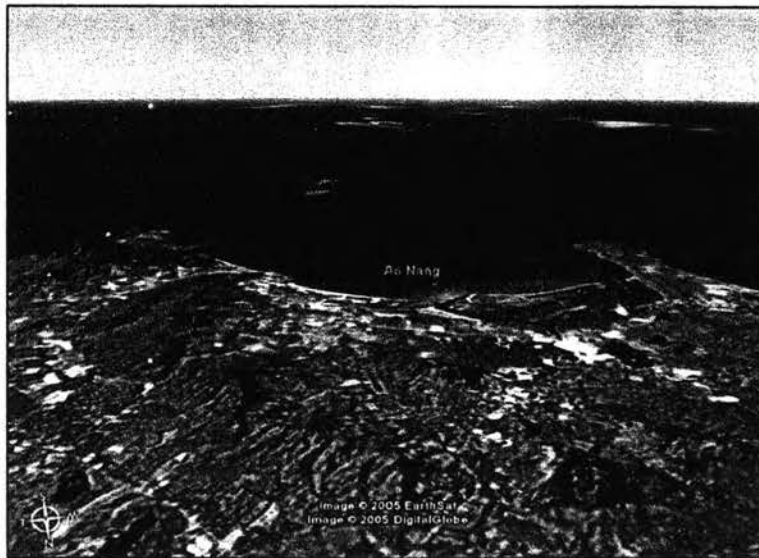
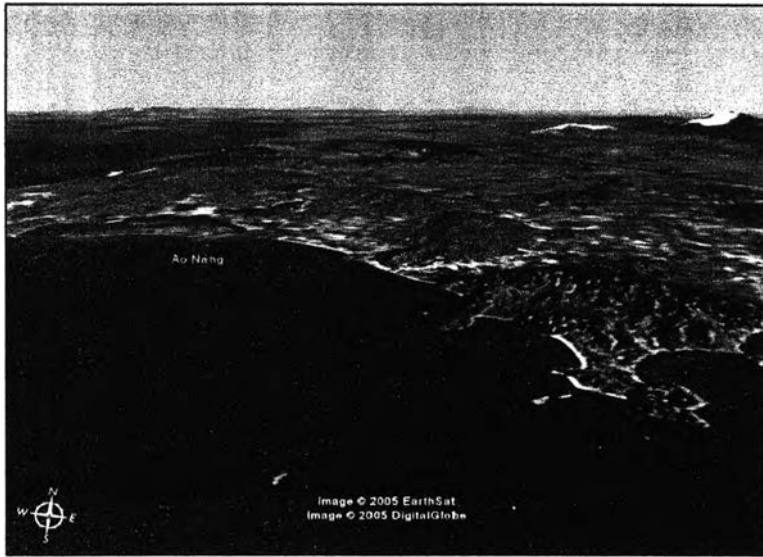
หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.2

แหล่ง . ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2548
ที่มา <http://www.googleearth.com>
ตุลาคม 2548

ชื่อผู้จัดทำ ชัยสิทธิ์ กัดปานจ่าง
รหัสผู้จัดทำ 45422110
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. อรุณวรรณ อดิโพธิ์

หัวข้อ : การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
 เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
 กรณีศึกษา : ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.3
 แสดง : ภูมิประเทศแบบ 3 มิติของพื้นที่
 ที่มา : <http://www.googleearth.com>
 ตุลาคม 2548

ชื่อนิสิต : อธิติ กัลปนากำชัย
 โทรินิสิต : 45-42211-25
 อาจารย์ที่ปรึกษา : อ. ชวีรุสวรรณ อติโพธิ์

5.2.1 ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของพื้นที่

การใช้พื้นที่ทั่วไปของชุมชนอ่าวนางส่วนใหญ่เต็มไปด้วยที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวและแหล่งพาณิชย์กรรมเต็มพื้นที่หน้าหาดและสองข้างถนนหลวงสาย 4203 โดยที่พื้นที่หน้าหาดมีลักษณะเป็นพลาซามีร้านค้าของสินค้าแก่นักท่องเที่ยวเช่น เสื้อผ้าและชุดว่ายน้ำ แวนตากันแดด ร้านตัดสูท ร้านถ่ายรูป รวมถึงร้านอาหารยุโรป ร้านค้าต่างๆเหล่านี้ล้วนติดถนนสาย 4203 โดยที่ด้านหลังร้านค้าเหล่านี้ล้วนแต่เป็นโรงแรมและเกสต์เฮาส์ ซึ่งมีพื้นที่ติดเชิงเขา รวมถึงมีเกสต์เฮาส์รูก้ำขึ้นไปบนเขา หรือมีการตัดพื้นที่เชิงเขาเพื่อก่อสร้างอาคาร

ส่วนพื้นที่ติดถนนแต่อยู่ถัดขึ้นไปบนเนิน(ควน) ส่วนใหญ่มีการก่อสร้างอาคารในภายหลังมีทั้งโรงแรมระดับหรูหราขนาดใหญ่ลงไปถึงเกสต์เฮาส์ขนาดเล็กปะปนกันอยู่ในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่พื้นที่หน้าถนนโรงแรมขนาดใหญ่มักได้กรรมสิทธิ์ถือครองเนื่องจากมีเม็ดเงินลงทุนสูงกว่า ส่วนโรงแรมขนาดเล็กและเกสต์เฮาส์มักอยู่ถัดเข้าไปในซอยด้านหลังโรงแรมขนาดใหญ่ รวมทั้งร้านอาหารบางแห่งที่อยู่ถัดเข้าไปในซอย เกสต์เฮาส์และร้านอาหารขนาดเล็กเหล่านี้ที่ได้ทำเลดีกว่าบางแห่งจึงยึดพื้นที่สาธารณะเช่นถนนบางส่วนของลำรางสาธารณะเป็นพื้นที่ขยายร้านอาหารหรือเกสต์เฮาส์

ส่วนพื้นที่ทางด้านชุมชนบ้านคลองแห่งนี้ส่วนใหญ่เป็นอาคารที่มีอยู่เดิม ซึ่งเป็นของชาวบ้านแต่ก็มีบางส่วนที่เปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยจากบ้านพักอาศัยเป็นอาคารพาณิชย์ โดยตัดแปลงพื้นที่ด้านหน้าบ้านเป็นร้านสะดวกซื้อ และมีตึกแถวซึ่งก่อสร้างใหม่ใช้ประโยชน์เป็นอาคารพาณิชย์ รวมถึงมีบังกะโลขนาดเล็กแทรกเข้ามาในพื้นที่ชุมชนบ้านคลองแห่งนี้

รูปแบบอาคารในพื้นที่แบ่งได้ดังนี้

รูปที่ 5.1 แสดงอาคารพาณิชย์

ที่มา : จากการสำรวจพื้นที่

อาคารพาณิชย์ ที่อยู่หน้าหาดเป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูนความสูงไม่เกิน 2 ชั้น มีทางเข้าเป็นพลาซ่า ซึ่งทำโดย อบต.อ่าวนาง มีพื้นที่ในการวางหาบแร่แฝงลอยด้านหน้าอาคารเพื่อขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งในส่วนของอาคารที่เป็นห้องแถวซึ่งใช้ประโยชน์เป็นอาคารพาณิชย์และเกสต์เฮาส์มักมีความสูง 3-4 ชั้น อาคารส่วนใหญ่ที่ติดถนนและอยู่หน้าหาดเป็นอาคารที่ชาวบ้านไม่ใช่เจ้าของที่ดิน มักมีการเช่าพื้นที่เพื่อประกอบพาณิชย์กรรม เช่น ร้านนวด, ร้านตัดสูท, ร้านขายอุปกรณ์ดำน้ำ, ร้านบริการเรือและรถแท็กซี่, ร้านขายอาหารตะวันตก อาคารเกือบทั้งหมดอยู่ในชุมชนอ่าวนาง

รูปที่ 5.2 แสดงโรงแรมขนาดกลางถึงใหญ่

ที่มา : <http://www.hotelthailand.com>. มีนาคม 2548

โรงแรมขนาดกลางถึงใหญ่ เป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูนมีความสูง 3-4 ชั้น มักเป็นโรงแรมที่มีจำนวนห้อง 40-120 ห้อง ใช้วัสดุค่อนข้างดีตัวอาคารมักอยู่ด้านหน้าติดถนนหลวงสาย 4203 บนเนินถัดจากหน้าหาดขึ้นไป ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในชุมชนอ่าวนาง และมีบางส่วนขยายตัวเข้าไปในชุมชนบ้านคลองแห้ง โรงแรมส่วนใหญ่มักเปิดพื้นที่ด้านล่างเป็นร้านขายอาหารทะเล และ ค้อฟฟี่ช็อป เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เดินจับจ่ายซื้อของอยู่ตามริมทางเท้า เช่น อ่าวนางเบย์, รีสอร์ทแอนด์สปา, พระนางอินน์, ฟิสิกซ์ พระนางอินน์, พาวิลเลียนควีนส์เบย์

รูปที่ 5.3 แสดงบังกะโลและเกสต์เฮาส์

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

บังกะโลและเกสต์เฮาส์ เป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูนสร้างด้วยวัสดุราคาถูก บางแห่งเป็นอาคารทำจากไม้ หลังคามุงจาก บางครั้งมุงสังกะสี อาคารเหล่านี้มักแทรกตัวอยู่ในซอยถัดจากถนนเข้าไป บังกะโลและเกสต์เฮาส์เหล่านี้มักเป็นที่พักอาศัยของนักท่องเที่ยวแบบประหยัด รวมถึงพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่จากต่างพื้นที่ซึ่งเช่าอยู่รวมกันในช่วงฤดูท่องเที่ยว เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย บังกะโลและเกสต์เฮาส์เหล่านี้มักเปิดด้านหน้าอาคารเป็นร้านขายอาหารกึ่งบาร์ เช่น อ่าวนางวิลเลจ, คาวบอยอินน์, กิฟท์ บังกะโล, ฮิลลิล็อค บังกะโล, น้องอี๊ดเฮาส์, เมาทเทนิว, อมร แมนชั่น, ฟอร์ ยู เฮาส์

รูปที่ 5.4 แสดงโรงแรมขนาดกลางถึงใหญ่

ที่มา : <http://www.allresortthailand.com> เมษายน 2548

รีสอร์ทขนาดกลางถึงใหญ่ เป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูนสูงไม่เกิน 2-3 ชั้น ตกแต่งอย่างดี มักเป็นโรงแรมที่มีจำนวนห้อง 20-100 ห้อง รีสอร์ทเหล่านี้ส่วนใหญ่อยู่ติดริมหาด เช่นหาดอ่าวนาง หาดไร่เลย์ ซึ่งค่าเช่าห้องล้วนมีราคาสูง มักเป็นที่พักอาศัยของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีกำลังในการใช้จ่ายสูง พื้นที่ด้านหน้าของรีสอร์ทเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่หาดทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเล่นน้ำกันชวักไชว้ รวมทั้งมีเรือรับส่งนักท่องเที่ยวแล่นเข้าออกพลุกพล่าน ทำให้รีสอร์ทบางแห่งถึงขนาดมีเจ้าหน้าที่คอยกันไม่ให้นักท่องเที่ยวจากภายนอก และหาบเร่แผงลอยที่เดินเร่ขายของตามริมหาด เข้าไปรบกวนแขกที่พักอาศัย เช่น กระบี่ไทย วิลเลจ รีสอร์ท, รាយาวดี พรีเมียร์ รีสอร์ท, พีชลาภูนารีรีสอร์ท, กระบี่รีสอร์ท, ไร่เลย์เบย์รีสอร์ท, ไร่เลย์เบย์บังกะโล

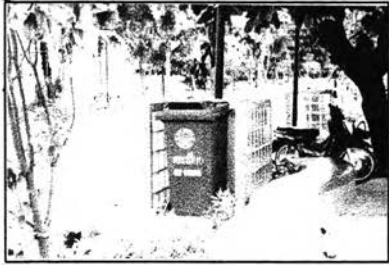

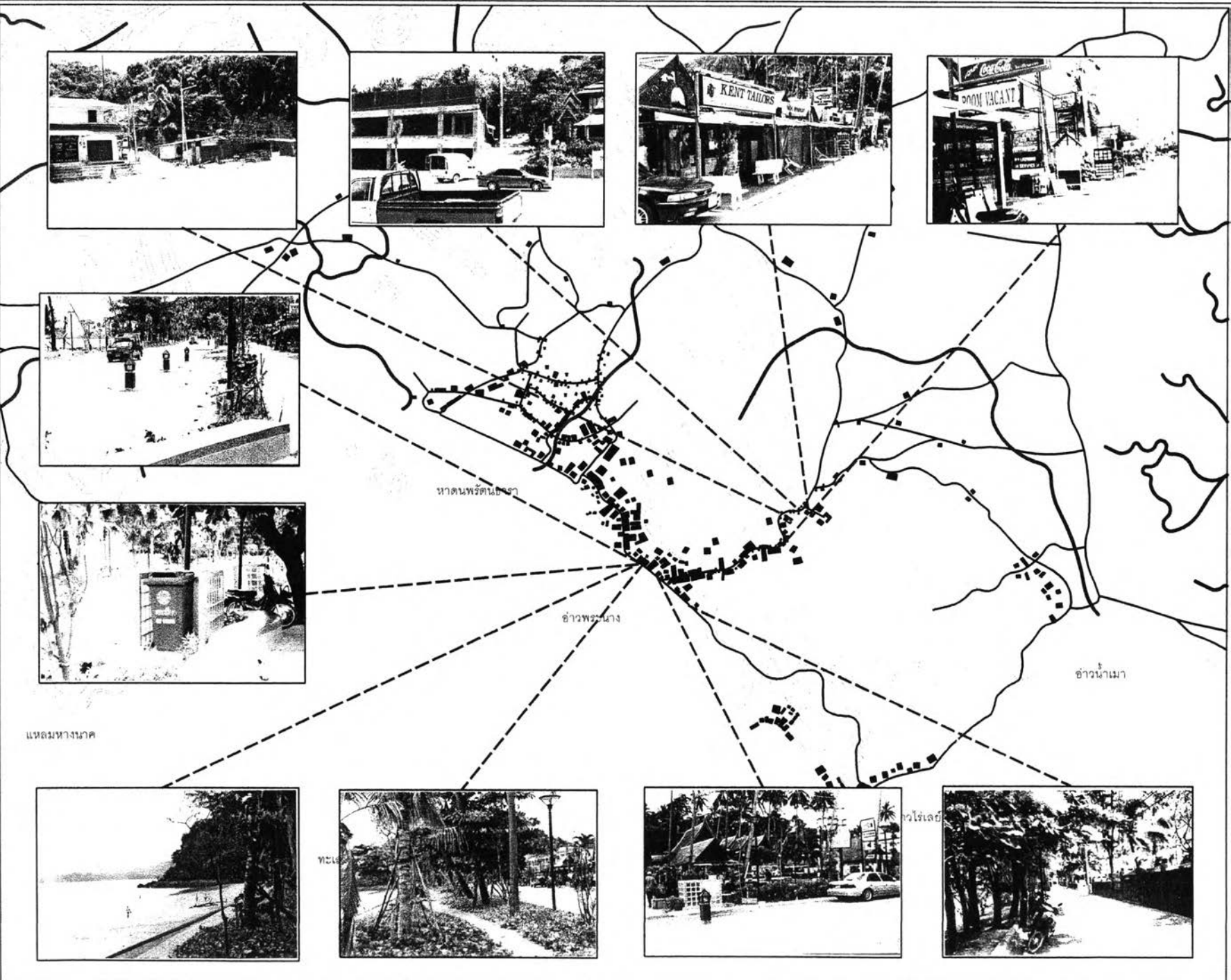
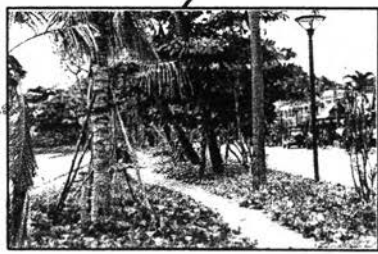
รูปที่ 5.5 แสดงบ้านพักอาศัยของชาวบ้าน

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

บ้านพักอาศัยของชาวบ้าน เป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูนชั้นเดียวมีทั้งแบบติดพื้นและแบบยกใต้ถุน ส่วนใหญ่เป็นอาคารของชาวบ้านดั้งเดิม และอาคารเหล่านี้กระจายทั่วไปอยู่ในพื้นที่บ้านคลองแห้ง มักใช้วัสดุราคาถูกในการก่อสร้าง บางแห่งดัดแปลงพื้นที่หน้าบ้านเป็นร้านสะดวกซื้อเพื่อทำการค้าขาย แต่มีบ้านพักอาศัยของชาวบ้านบางแห่งเป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูน 2 ชั้น ทำการก่อสร้างแบบมีตึกแต่ใช้วัสดุราคาแพง ซึ่งมาทำการก่อสร้างภายหลังในช่วงที่การท่องเที่ยวกำลังเฟื่องฟู ชาวบ้านเหล่านี้ล้วนขายที่ดินริมทะเลให้นักลงทุนที่พัฒนาพื้นที่ได้ราคาดีจึงนำเงินมาก่อสร้างบ้านหลังใหม่ อาคารบ้านเรือนเหล่านี้มักเป็นบ้านเดี่ยว และโดยรอบบ้านมีพื้นที่สวนขนาดใหญ่ กระจายอยู่รอบนอกพื้นที่เช่น บ้านช่องพลี ซึ่งพื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่ป่าและสวนยางพารา แต่คนในบ้านจะอยู่ห่างจากพื้นที่ของชุมชนเดิม และรู้สึกโดดเดี่ยว เนื่องจากห่างไกลจากสภาพแวดล้อมเดิม

แหลมทางภาค

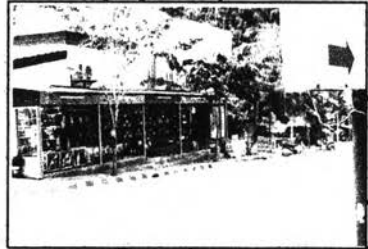

หัวข้อ : การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา : ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

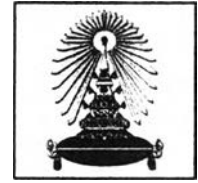
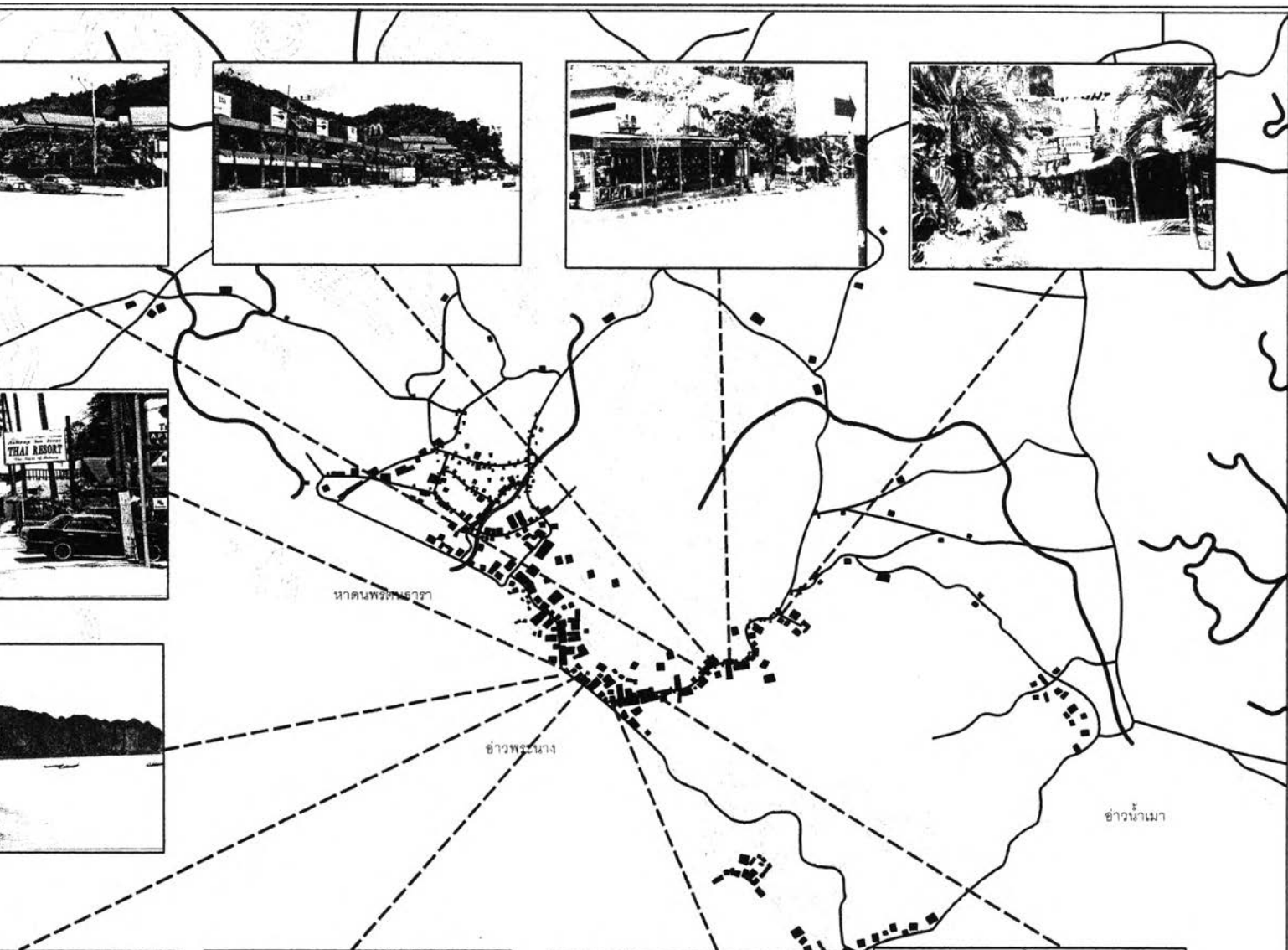
แผนที่ 5.4
แสดง
ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของพื้นที่
ที่มา : จากการศึกษาภาคสนาม

ชื่อนิสิต : อธิติ กัลปนาททรัพย์
รหัสนิสิต : 45 42211 25
อาจารย์ที่ปรึกษา : อ. ขวัญดวง ชาติโพธิ์

แหลมทางนาค

หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา ตำบลอ่าวน้ำเมา จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.5

แสดง ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของพื้นที่
ที่มา จากภาพถ่ายทางอากาศ

ชื่อนิสิต อธิติ กิลปนาทพงษ์
รหัสนิสิต 45 42211 25
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. ชวิญสรวง อดิโพธิ์

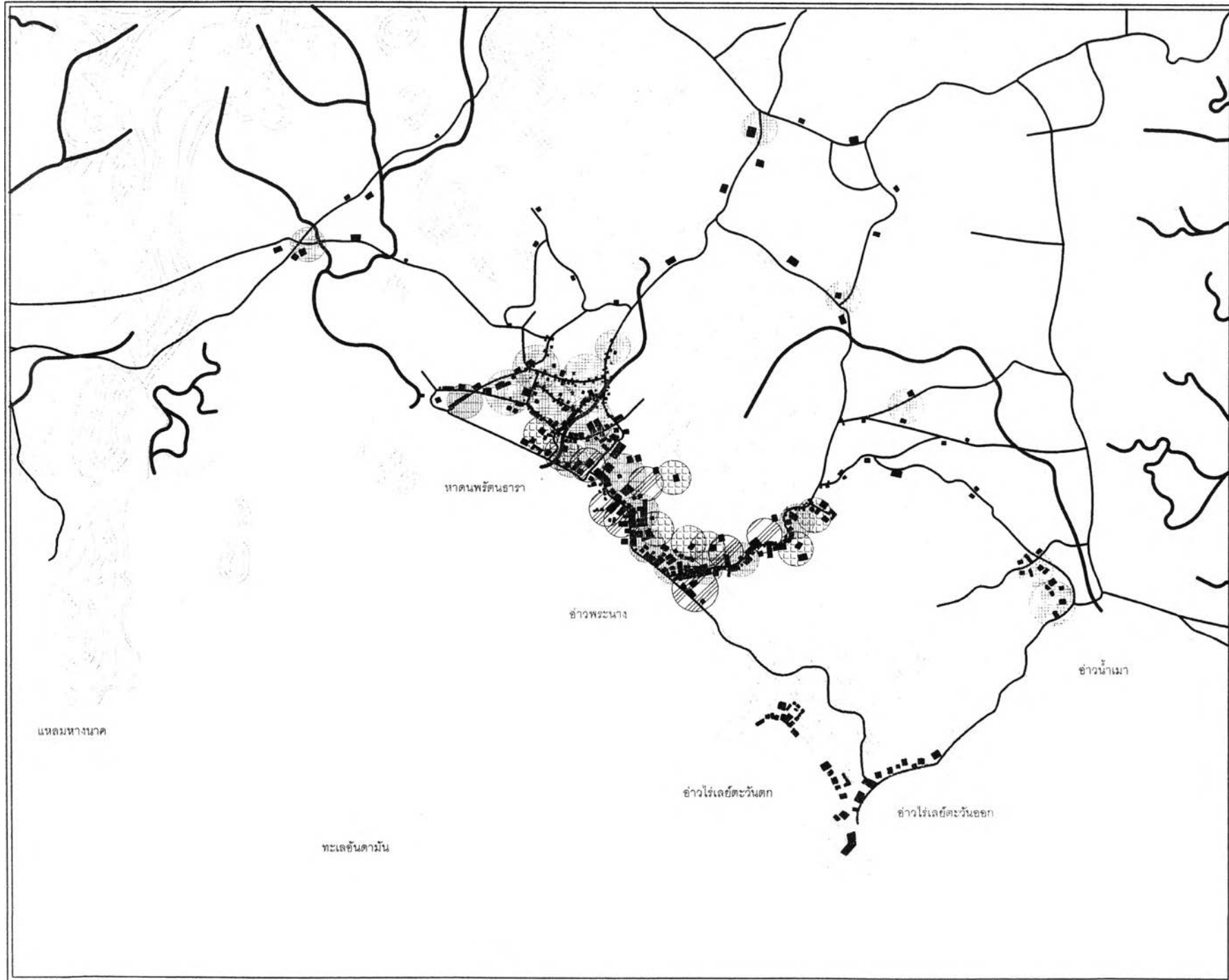
หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา ตำบลอ่าวมะแวง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.6
แสดง ลักษณะรูปแบบอาคารในพื้นที่
ที่มา จากการสำรวจภาคสนาม

สัญลักษณ์

- อาคารพาณิชย์
- โรงแรมขนาดกลางถึงใหญ่
- บังกะโลและเกสท์เฮาส์
- รีสอร์ทขนาดกลางถึงใหญ่
- บ้านพักอาศัยของชาวบ้าน

ชื่อนิสิต อธิติ กิลปนาทรัพย์
รหัสนิสิต 45 42211 25
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. สวีคุณสรวง อดิโทธิ

5.2.2 การคมนาคมรูปแบบต่างๆในพื้นที่

การคมนาคมในพื้นที่เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจของพื้นที่ ซึ่งการคมนาคมเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการท่องเที่ยว เนื่องจากอ่าวนางมีพื้นที่ติดทะเลอันดามันทำให้เกิดการเดินทางหลากหลายรูปแบบทั้งทางพื้นดินและทางทะเล รวมไปถึงในพื้นที่อ่าวนางยังมีลำคลองสายเล็กๆมากมายทำให้ การคมนาคมทางน้ำมีความสำคัญมาก ทางด้านวิถีชีวิตของชาวเล การคมนาคมรูปแบบต่างๆ ซึ่งเกิดในพื้นที่นั้นแบ่งได้ดังนี้

การคมนาคมทางบก

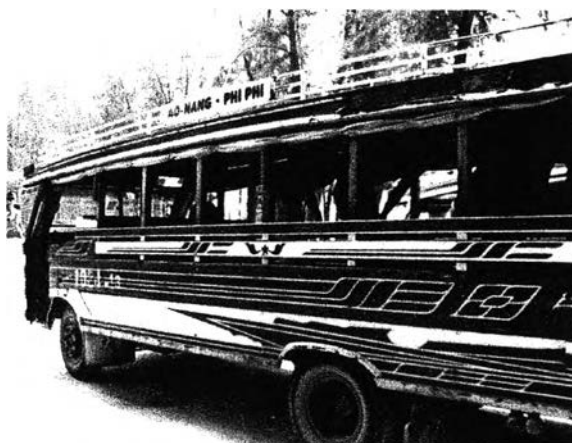
รูปที่ 5.6 แสดงรถมอเตอร์ไซค์รับจ้างขนาดเล็ก
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

- รถมอเตอร์ไซค์รับจ้างขนาดเล็ก ทำการต่อเติมตัวถังให้นั่งด้านข้างได้ 3-4 คน ทำการรับจ้างรับส่งนักท่องเที่ยวในระยะสั้นๆ แค่ว่าพื้นที่หน้าหาดอ่าวนาง ถึงหาดนพรัตน์ธารา ซึ่งมีระยะทางไม่เกิน 5 กิโลเมตร อัตราค่าบริการ 20-40 บาท แล้วแต่ระยะทาง ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งใช้เดินทางจากที่พักมาบริเวณพลาซ่าหน้าหาดอ่าวนางเพื่อซื้อของหรือเพื่อต่อเรือไปเที่ยวตามเกาะแก่งต่างๆในพื้นที่

รูปที่ 5.7 แสดงรถสองแถวรับจ้าง
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

รถสองแถวรับจ้าง เป็นรถสองแถวซึ่งรับส่งผู้โดยสารในระยะทางที่ไกลกว่ารถมอเตอร์ไซค์รับจ้างขนาดเล็ก รับส่งนักท่องเที่ยวจากหน้าหาดอ่าวไปสถานที่สำคัญต่างๆ เช่น สถานีขนส่งในตัวเมืองกระบี่ ท่าอากาศยานกระบี่ รวมถึงรับส่งไปสถานที่ท่องเที่ยวเช่น สุสานหอย ระยะทางการให้บริการประมาณ 10-20 กิโลเมตร อัตราค่าบริการ 50-100 บาท แล้วแต่ระยะทาง ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งเดินทางเพื่อต่อการเดินทางรูปแบบอื่นเช่น รถทัวร์หรือเครื่องบินเพื่อเดินทางกลับกรุงเทพฯ

รูปที่ 5.8 แสดงรถ 6 ล้อรับจ้าง
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

รถ 6 ล้อรับจ้าง เป็นรถ 6 ล้อซึ่งทำการดัดแปลงเป็นสองแถวเพื่อรับส่งผู้โดยสารได้ในปริมาณมากๆ รับส่งผู้โดยสารจากในตัวเมืองกระบี่และอ่าวนาง โดยจอดแวะรับส่งผู้โดยสารตามที่ต่างๆ เช่น อ่าวน้ำเมา หาดนพรัตนธรรมา ระยะทางให้บริการประมาณ 20 กิโลเมตร อัตราค่าบริการถูกกว่ารถสองแถวอยู่ที่ 40-60 บาทแล้วแต่ระยะทาง ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะเป็นพวกพ่อค้าแม่ค้าที่มาขายของตามหน้าหาด รวมทั้งคนในพื้นที่หรือคนจากตัวเมืองกระบี่ ที่เข้ามาเป็นลูกจ้างตามโรงแรมต่างๆ ในอ่าวนาง จะไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวเนื่องจากไม่ค่อยผ่านแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และรถประเภทนี้จะจอดรอรับคนทำให้เดินทางได้ช้า

รูปที่ 5.9 แสดงรถยนต์ให้เช่า

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

รถยนต์ให้เช่า ส่วนมากเป็นรถจี๊ปคันเล็ก ซึ่งจอดตามริมถนนด้านหน้าพลาซ่าของอ่าวนาง ผู้ใช้บริการส่วนมากเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งพักอยู่ในพื้นที่อ่าวนาง และมาเป็นกลุ่มต้องการความเป็นส่วนตัวในการเที่ยวชมธรรมชาติของพื้นที่ใกล้เคียง โดยที่ค่าบริการตกประมาณ 800-1,000 บาทต่อวัน

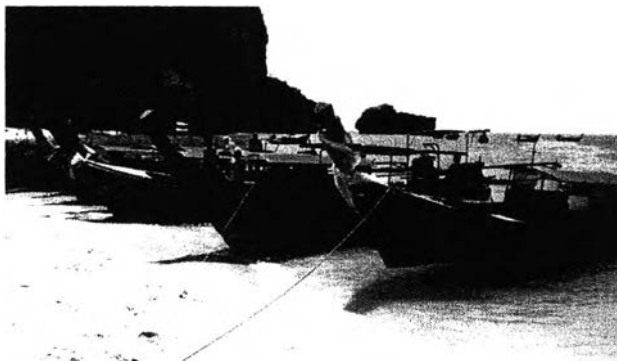

รูปที่ 5.10 แสดงรถแท็กซี่รับจ้าง

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

- รถแท็กซี่รับจ้าง เป็นรถรับจ้างซึ่งจอดบริเวณริมถนนด้านหน้าพลาซ่าของอ่าวนาง เช่นเดียวกับรถยนต์ให้เช่า ผู้ใช้บริการส่วนมากเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งต้องการความสะดวกสบาย โดยพื้นที่การให้บริการมีหลายระยะทางทั้ง ท่าอากาศยานกระบี่ สถานีขนส่งกระบี่ รวมถึงรับส่งในจังหวัดภูเก็ต, จังหวัดพังงา หรือจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางข้ามฝั่งเพื่อเที่ยวทะเลทางด้านฝั่งอ่าวไทยเช่น เกาะสมุยและเกาะพะงัน

การคมนาคมทางน้ำ

รูปที่ 5.11 แสดงเรือหัวโทง

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

- เรือหัวโทง นับได้ว่าเป็นหัวใจของการคมนาคมในพื้นที่ และเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตอันเนื่องมาจากการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี แต่ก่อนเรือประเภทนี้เป็นเครื่องมือหากินของชาวเลซึ่งทำการประมงริมฝั่ง เมื่อการท่องเที่ยว

เฟื่องฟู ชาวเลต่างใช้จังหวะนี้พลิกผันตัวเองจากชาวประมงมาเป็นผู้ประกอบการ รายย่อยซึ่ง เดินเรือรับส่งนักท่องเที่ยว บางคนพอจะมีทุนรอนบ้างก็พัฒนาเป็น บริษัทนำเที่ยวและดำเนินาขึ้นมา เรือหัวโทงของชาวเลส่วนใหญ่มีการดัดแปลงโดยต่อ เติมหลังคาผ้าใบเพื่อให้ร่มเงาแก่นักท่องเที่ยว รับส่งผู้โดยสารตามเกาะแก่งต่างๆ ใน พื้นที่เช่น เกาะไก่ เกาะปอดะ เกาะยุง ทะเลแหวก และหาดไร่เลย์ อัตราค่าโดยสารมี ทั้งคิดเป็นเที่ยว 50-200 บาทตามระยะทางใกล้ไกล และแบบนักท่องเที่ยวเหมารวม ให้พาไปเที่ยวตามเกาะแก่ง ซึ่งใช้เวลาทั้งวัน ประมาณ 1,500-2,000 บาท ผู้โดยสาร มีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศรวมทั้งพ่อค้าแม่ค้าที่เดินเร่ขายของตามหาดต่างๆ ด้วย โดยที่เรือหัวโทงนี้จะจอดรอรับผู้โดยสารเป็นทิวแถวบริเวณหน้าหาดอ่าวนาง และจอดลอยลำอยู่ตามเกาะแก่งต่างๆ และพื้นที่บริเวณหาดไร่เลย์ปะปนกับ นักท่องเที่ยวที่เล่นทะเลอยู่ในบริเวณหาด อีกทั้งมีการดัดแปลงเรือหัวโทงเป็นเรือ ขายอาหารและเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเรือประเภทนี้จะจอดให้ใกล้ชิด นักท่องเที่ยวให้มากที่สุดเพื่อขายสินค้าของตนเอง

รูปที่ 5.12 แสดงเรือเร็ว

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

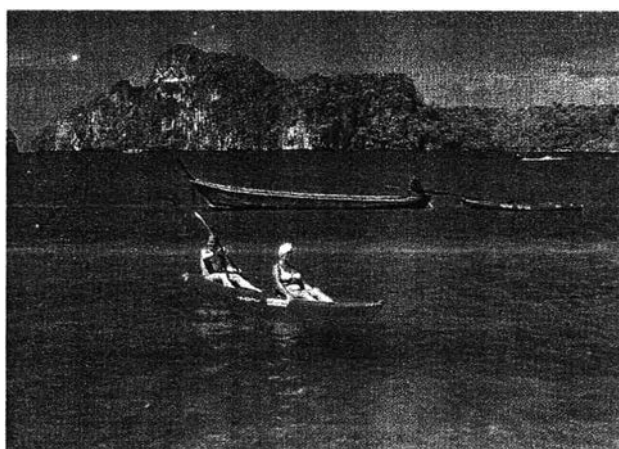
- เรือเร็ว (Speed Boat) เป็นเรือซึ่งรับส่งนักท่องเที่ยวไปยังเกาะพีพี ซึ่งอยู่ไกลและใช้ เวลาเดินทางนาน จึงต้องใช้เรือเร็วเป็นตัวลดเวลาในการเดินทางไปยังเกาะพีพี ซึ่ง เรือเร็วมีทั้งจอดเทียบอยู่บริเวณหาดอ่าวนาง หาดนพรัตนธารา รวมถึงส่วนใหญ่อยู่นอกพื้นที่เช่นท่าเรือในตัวเมืองกระบี่ ด้วยเหตุที่เรือเร็วมีลักษณะการกระจายตัว จึง ทำให้พื้นที่อ่าวนางมีเรือเร็วปริมาณไม่มากนักเมื่อเทียบกับเรือหัวโทงซึ่งเป็นเรือใน พื้นที่

รูปที่ 5.13 แสดงเรือนำเที่ยวขนาดใหญ่

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

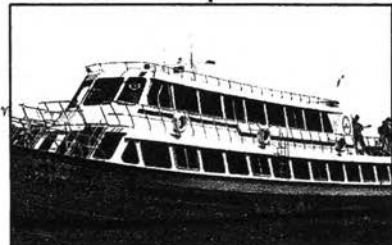
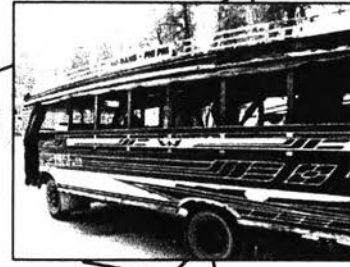
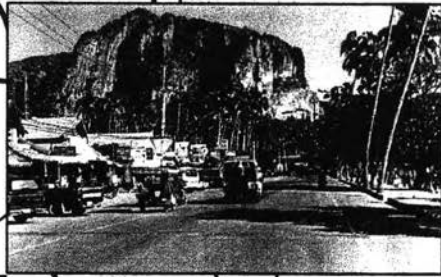
เรือนำเที่ยวขนาดใหญ่ เป็นเรือที่รับส่งผู้โดยสารไปเกาะพีพี เช่นเดียวกับเรือเร็วต่างกันตรงที่เดินทางช้ากว่าและรับส่งผู้โดยสารเป็นกลุ่มทัวร์ครั้งละมากๆ โดยที่จะจอดลอยลำบริเวณหน้าหาดอ่าวนาง และพื้นที่ท่าเรือหาดนพรัตนธารา ซึ่งในพื้นที่อ่าวนางเองมีปริมาณไม่มากนัก เนื่องจากในตัวเมืองกระบี่เองมีท่าเรือซึ่งรองรับเรือนำเที่ยวขนาดใหญ่อยู่หลายแห่ง ที่รับนักท่องเที่ยวไปเกาะพีพี อีกทั้งมีเรือนำเที่ยวอีกส่วนหนึ่งที่รับส่งนักท่องเที่ยวไปเกาะพีพีจากทางด้านเกาะภูเก็ต

รูปที่ 5.14 แสดงเรือแคนู

ที่มา : <http://www.tat.or.th>. มีนาคม 2548

เรือแคนู เป็นเรืออีกประเภทซึ่งพบเห็นได้บ่อยในพื้นที่ โดยนักท่องเที่ยวซึ่งส่วนมากเป็นชาวต่างชาติ จะเช่าจากร้านค้าหน้าหาดอ่าวนางและหาดนพรัตนธารา มักพายเป็นคู่ โดยพายไปมาระหว่างอ่าวนาง, อ่าวไร่เลย์ตะวันออกและอ่าวไร่เลย์ตะวันตก เพื่อเที่ยวชมความงดงามของธรรมชาติในพื้นที่

หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.7

แสดง : การคมนาคมรูปแบบต่างๆในพื้นที่
ที่มา : จากการศึกษาภาคสนาม

แหลมทางภาค

หาดนพรัตน์ธารา

อ่าวพระนาง

อ่าวน้ำเมา

ทะเลย์

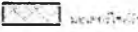

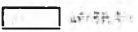
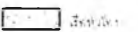

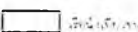
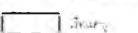

หัวข้อ : การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา ตำบลอำวนา จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.8

แสดง : การคมนาคมรูปแบบต่างๆในพื้นที่
ที่มา จากการสำรวจภาคสนาม

สัญลักษณ์

- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการศึกษา

ชื่อผู้จัดทำ : อธิติ กัลปนกรทรัพย์
รหัสผู้จัดทำ : 45 42211 25
อาจารย์ที่ปรึกษา : อ. ชวีญูสรวง อติโพธิ์

5.2.3 รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

พื้นที่อ่าวนางมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางทะเล กีฬาทางน้ำ กิจกรรมสันทนาการประเภทต่างๆ และการช้อปปิ้งจับจ่ายซื้อของ จากความหลากหลายของกิจกรรมนี้เองทำให้บางอย่างเกิดความไม่เหมาะสมและขัดแย้งกันเองในพื้นที่ เนื่องจากมีการซ้อนทับกันของกิจกรรมที่ต่างประเภทกัน รูปแบบต่างๆ ของกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่มีดังนี้

รูปที่ 5.15 แสดงการท่องเที่ยวทางทะเล

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

- การท่องเที่ยวทางทะเล นักท่องเที่ยวมีการเที่ยวชมธรรมชาติและเกาะแก่งต่างๆในพื้นที่โดยใช้เรือหัวโทงเป็นหลัก โดยที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เริ่มเดินทางจากหาดอ่าวนางในช่วงสายไปตามเกาะแก่งต่างๆ กิจกรรมมีทั้งการเล่นน้ำ การดำน้ำดูปะการัง การพายเรือแคนู พื้นที่การใช้กิจกรรมประเภทดังกล่าวเช่น เกาะปอดะ หาดไร่เลย์ ตะวันตกและหาดไร่เลย์ตะวันออก เป็นต้น

รูปที่ 5.16 แสดงการพักผ่อนตามริมหาด

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

การพักผ่อนตามริมชายหาด นักท่องเที่ยวซึ่งส่วนมากเป็นชาวต่างชาติจะนอนอาบแดด โดยที่ไม่ออกเรือไปตามเกาะแก่ง กิจกรรมมีทั้งการนอนอ่านหนังสือ การนอนอาบแดด การเล่นน้ำบริเวณริมชายฝั่ง นักท่องเที่ยวที่พักผ่อนตามริมชายหาดส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวซึ่งพักอยู่ตามโรงแรมหรือบังกะโลซึ่งมีพื้นที่ด้านหน้าติดชายหาด ก็จะนอนพักผ่อนหน้าหาดตามโรงแรมที่ตนเองพักอยู่ เมื่อพักผ่อนริมหาดจนพอใจแล้วจึงเดินกลับเข้าโรงแรม พื้นที่ที่เกิดกิจกรรมดังกล่าวเช่น หาดอ่าวนาง หาดไร่เลย์ตะวันตกและหาดไร่เลย์ตะวันออก

รูปที่ 5.17 แสดงการปีนหน้าผา

ที่มา : <http://www.tat.or.th>. มีนาคม 2548

การปีนหน้าผา เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของอ่าวนางที่มีลักษณะเป็นเนินลูกฟูกลับกับเทือกเขาหินปูน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ ทั้งที่พักในอ่าวนางและตามรีสอร์ตในหาดไร่เลย์ ที่ชอบความท้าทายจะทดลองปีนหน้าผาเพื่อความสนุกตื่นเต้น การปีนหน้าผาในบริเวณนี้มีทั้งนักปีนหน้าผามือใหม่ที่ชอบทดลองและนักปีนหน้าผามืออาชีพ โดยมีครูสอนปีนหน้าผาคอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด พื้นที่ที่มีกิจกรรมดังกล่าวคือหาดไร่เลย์ตะวันตก ซึ่งมีสภาพเหมาะแก่การปีนหน้าผา

รูปที่ 5.18 แสดงการช้อปปิ้งและการจับจ่ายซื้อของ
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

การช้อปปิ้งและการจับจ่ายซื้อของ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่พักในพื้นที่อำเภอวัง มีการจับจ่ายซื้อของบริเวณตลาดด้านหน้าอำเภอวัง เนื่องจากมีการทำทางเดินเท้าที่กว้างขวางและมีร้านค้ามากมาย ในช่วงเวลากลางวันร้านค้าต่างๆ มักเงียบเหงา มีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาซื้อของหรือทานอาหารในร้านน้อยเนื่องจากนักท่องเที่ยวมักออกไปเที่ยวตามเกาะแก่งต่างๆ ในช่วงกลางวัน บริเวณด้านหน้าตลาดจะเริ่มคึกคักและมีผู้คนในช่วงเวลาเย็นไปจนถึงกลางคืน เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลับเข้ามาพักผ่อนที่โรงแรม และบังกะโลรวมไปถึงเกสต์เฮาส์ในอำเภอวัง ต่างออกมาทานอาหาร และหาซื้อของที่ระลึก ทำให้มีผู้คนหลากหลายกลุ่มมารวมกันบริเวณด้านหน้าตลาด ทั้งนักท่องเที่ยวที่หาซื้อของ พ่อค้าแม่ค้าที่เปิดร้านในพื้นที่ หาบเร่แผงลอยที่เข้ามาขายของ รวมทั้งรถรับจ้างที่จอดรอรับลูกค้า พื้นที่ที่มีการจับจ่ายซื้อของ ได้แก่วัดถนนสาย 4203 ซึ่งจะหนาแน่นมากบริเวณช่วงด้านหน้าหาดอำเภอวัง

หาดนพรัตนธารา

อ่าวพระนาง

แหลมทางนาค

อ่าวไร่

หัวข้อ : การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา : ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.9

แสดง :
รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่
ที่มาจากผลการสำรวจภาคสนาม

ชื่อนิสิต : อธิติ กัลปนาททรัพย์
รหัสนิสิต : 45-42211-25
อาจารย์ที่ปรึกษา : อ. ชวัญหลวง อดิโทษี

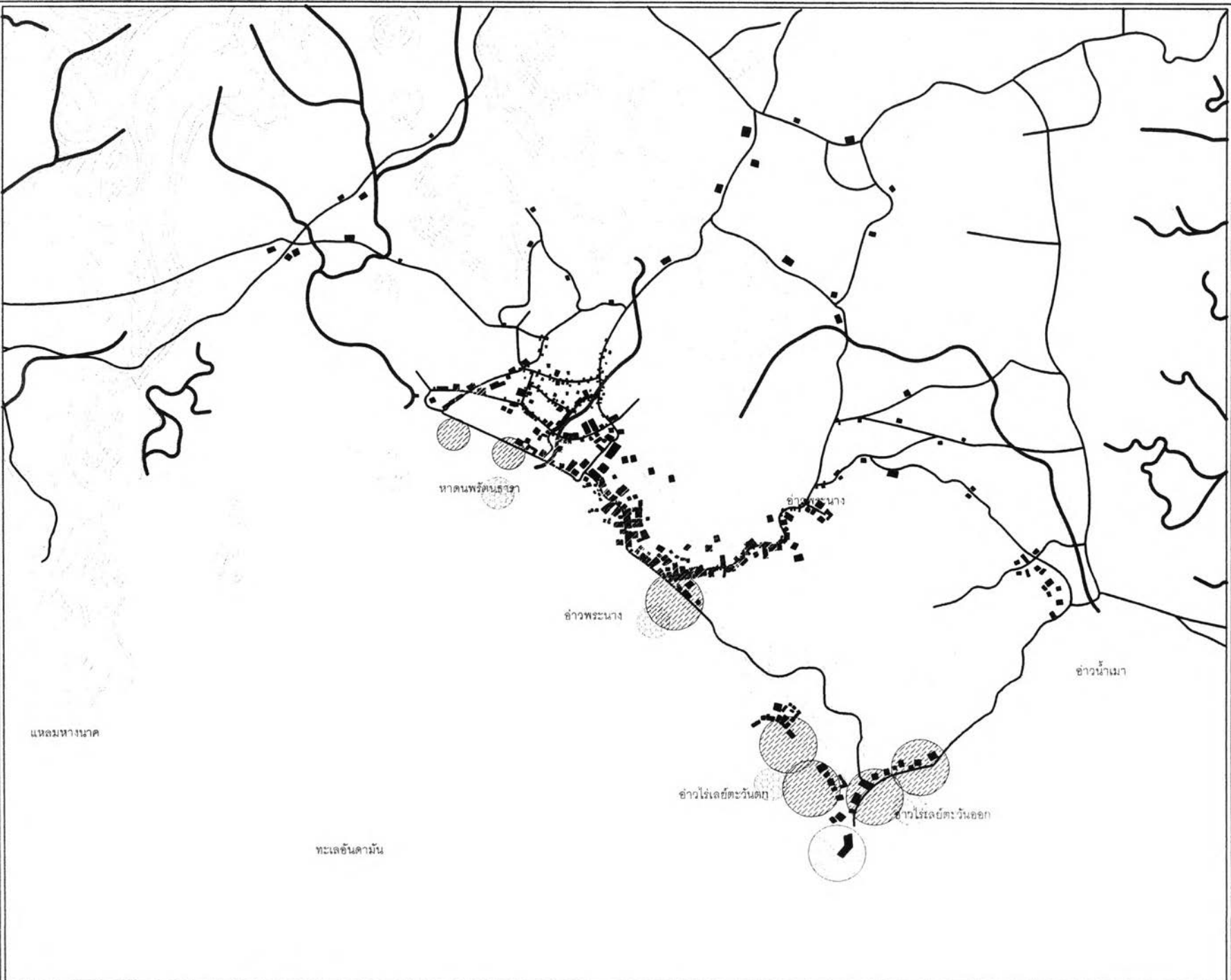

หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา : ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.10
แสดง
รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่
ที่มา : จากการศึกษาภาคสนาม

ชื่อนิสิต อธิติ กัลปนารัตน์
รหัสนิสิต 45 42211 26
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. ชูโรจน์ วงษ์ศิริ

5.2.4 ประเภทของผู้ประกอบการรายย่อย

ในพื้นที่อ่าวนางมีการประกอบการค้าขายหลากหลายชนิดผสมผสานกันในพื้นที่ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ล้วนแต่เป็นการค้าขายที่มีส่วนเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว เนื่องจากมีการค้าขายที่หลากหลายในพื้นที่นี้เองทำให้เกิดการซ้อนทับกัน ของผู้ประกอบการค้าขายเอง ทำให้เกิดปัญหาในการแย่งชิงพื้นที่ค้าขายซึ่งพื้นที่ที่ทำการค้าขายดียอมเป็นพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยวพลุกพล่าน เช่นบริเวณพื้นที่หน้าหาดอ่าวนางเอง

การใช้พื้นที่เพื่อการค้าขายของผู้ประกอบการมีทั้งผู้ค้าขายที่เป็นเจ้าของเดิมในพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านในพื้นที่ซึ่งพลิกบทบาทตนเองเป็นพ่อค้าแม่ค้า เนื่องจากผลประโยชน์ทางรายได้จากการท่องเที่ยว กลุ่มคนพวกนี้ล้วนเป็นพ่อค้าแม่ค้าประจำในพื้นที่ และส่วนที่เป็นคนจากต่างพื้นที่เข้ามาหารายได้ช่วงฤดูท่องเที่ยว ซึ่งพวกนี้เป็นพ่อค้าแม่ค้าจร ซึ่งทุกกลุ่มล้วนมีจุดประสงค์เดียวกันในการใช้พื้นที่ "ทำเลทอง" ในการค้าขาย ซึ่งสามารถแบ่งรูปแบบของผู้ประกอบการได้ดังนี้

กลุ่มผู้ประกอบการเจ้าของพื้นที่

รูปที่ 5.19 แสดงกลุ่มเรือหัวโทงรับจ้าง

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

กลุ่มเรือหัวโทงรับจ้าง ผู้ประกอบการกลุ่มนี้เป็นชาวเลเดิมซึ่งทำมาหากินอยู่ในพื้นที่ โดยทำการดัดแปลงเรือหัวโทงที่ใช้ทำการประมงชายฝั่งของตน มาเป็นเรือรับส่งนักท่องเที่ยว ซึ่งจากการสำรวจและสอบถามเรือประเภทนี้ในอ่าวนางประมาณ 200 ลำ โดยมีการรวมกลุ่มกันประกอบธุรกิจรับส่งนักท่องเที่ยว โดยมีพื้นที่ซึ่งผู้ประกอบการกลุ่มนี้ใช้พื้นที่หลักๆอยู่ เช่น พื้นที่ด้านหน้าหาดอ่าวนางเรือรับจ้างกลุ่มนี้จะจอดลอยลำรอรับผู้โดยสารซึ่งเพิ่งลงมาจากรถสองแถว โดยการตะโกนร้องเรียกผู้โดยสาร, พื้นที่บริเวณปากคลองแห้ง เป็นพื้นที่ที่เรือรับจ้างกลุ่มนี้จอดเพื่อ

หลบลมมรสุมเนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงเล็กๆซึ่งสามารถเป็นกำแพงบังลมได้ดี, พื้นที่บริเวณอ่าวไร่เลย์ตะวันตกและอ่าวไร่เลย์ตะวันออก เป็นพื้นที่ที่เรือหัวโทงต่างจอดลอยลำรอรับผู้โดยสารที่มาเที่ยวเล่นน้ำหรือป็นเขาบริเวณนี้กลับอ่าวนาง, พื้นที่บริเวณท่าเรือของหาดนพรัตนธารา เรือหัวโทงจะมาจอดพื้นที่นี้เพื่อรอรับนักท่องเที่ยวซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มทัวร์ไปเที่ยวชมเกาะแก่งต่างๆ นอกจากนี้ที่ต่างๆดังที่กล่าวมาแล้วเรือหัวโทงเหล่านี้ยังจอดลอยลำในเกาะแก่งต่างๆของพื้นที่เพื่อรอรับนักท่องเที่ยวกลับจากเล่นน้ำ หรืออาบแดดอีกด้วยเช่น บริเวณทะเลแหวกและเกาะปอดะ เป็นต้น

รูปที่ 5.20 แสดงกลุ่มเรือหัวโทงซึ่งดัดแปลงเป็นเรือขายอาหารและเครื่องดื่ม
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

กลุ่มเรือหัวโทงซึ่งดัดแปลงเป็นเรือขายอาหารและเครื่องดื่ม เรือหัวโทงซึ่งดัดแปลงเป็นร้านค้าสะดวกซื้อเคลื่อนที่กลุ่มนี้ มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มแรก แต่มีพื้นฐานมาจากชาวเลในพื้นที่เหมือนกัน โดยมีการนำสินค้าจากบนบกเช่น กล้วยหอม แขนดิวช น้ำอัดลม เครื่องดื่มประเภทต่างๆ มาใส่ในเรือแล้วตระเวนเร่ขายนักท่องเที่ยวตามเกาะแก่งต่างๆ โดยมีการเพิ่มมูลค่าราคาสินค้าเกือบเท่าตัว พื้นที่ที่เรือหัวโทงกลุ่มนี้ใช้สอยย่อมเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงตัวนักท่องเที่ยวได้ง่ายที่สุดและมีนักท่องเที่ยวมาก ซึ่งย่อมทำให้คนกลุ่มนี้ขายสินค้าได้มากตามไปด้วย อันได้แก่พื้นที่หาดไร่เลย์ตะวันตกและหาดไร่เลย์ตะวันออก เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวห่างไกลจากร้านค้า โดยที่บริเวณอ่าวนางจะไม่มีเรือประเภทนี้ลอยลำอยู่เนื่องจาก ใกล้ร้านค้าเกินไปทำให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกซื้อสินค้าได้ในราคาที่ถูกลงกว่าจากบนบก บริเวณพลาซ่าด้านหน้าหาดอ่าวนาง

รูปที่ 5.21 แสดงกลุ่มรถรับจ้างในพื้นที่

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

กลุ่มรถรับจ้างในพื้นที่ กลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเป็นคนในท้องถิ่นซึ่งลงทุนนำรถของตนเอง
ดัดแปลงเป็นรถรับจ้าง เพื่อรับส่งนักท่องเที่ยว พื้นที่ที่รถรับจ้างกลุ่มนี้ใช้เห็นได้อย่าง
ชัดเจนบริเวณหัวมุมถนนหน้าหาดอ่าวนางเป็นพื้นที่จอดรอรับผู้โดยสารอันเป็นจุดที่
เชื่อมต่อกับเรือหัวโทง นอกจากนี้ยังมีจุดอื่นๆประปรายเช่นพลาซ่าหน้าหาด, หาด
นพรัตนธารา โดยที่เมื่อรถรับจ้างกลุ่มนี้พบนักท่องเที่ยวจะทำการชะลอรถเพื่อดู
อาการปฏิกิริยาของนักท่องเที่ยว และบีบแตรเสียงดังเพื่อเรียกนักท่องเที่ยวให้มาใช้
บริการรถของตน

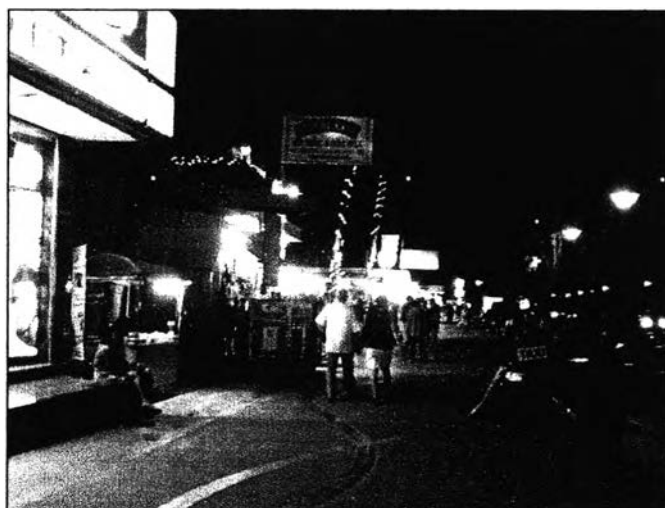
รูปที่ 5.22 แสดงกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

- กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่ กลุ่มนี้จะเป็นคนซึ่งอยู่ในพื้นที่มาดั้งเดิมและเห็นโอกาสทางด้านการค้าขายกับนักท่องเที่ยว จึงมีการก่อสร้างหรือเช่าอาคารเพื่อทำเป็นร้านค้า โดยที่พื้นที่ด้านหน้าหาดอ่าวนางและริมถนนซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีราคาสูง ส่วนใหญ่จะเป็นการเช่าเพื่อเปิดร้านค้าขายสินค้าที่ระลึกต่างๆแก่นักท่องเที่ยว เช่น เสื้อผ้า, อุปกรณ์ดำน้ำ, โมบายเปลือกหอย ส่วนพื้นที่บริเวณที่ถูกกว่าจะเป็นพื้นที่บริเวณหาดนพรัตนราซึ่งพ่อค้าแม่ค้าเช่าต่อจากทางอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตนราและหมู่เกาะพีพี เพื่อเปิดร้านขายสินค้าที่ระลึกและเป็นร้านอาหาร

นอกเหนือจากกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าทั่วไปแล้วยังมีกลุ่มที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรส่วนบริหารท้องถิ่น กลุ่มนี้จะมีโอกาสและช่องทางพิเศษในการเปิดร้านค้าในทำเลที่ดีกว่าพ่อค้าแม่ค้าทั่วไป รวมถึงปัญหาในการแย่งชิงพื้นที่จากกลุ่มที่มีอิทธิพลเหนือกว่า ทำให้กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าทั่วไปเกิดความรู้สึกถูกเอารัดเอาเปรียบและความไม่เท่าเทียมกันในการประกอบธุรกิจ

- กลุ่มผู้ประกอบการจากต่างพื้นที่

รูปที่ 5.23 แสดงกลุ่มให้บริการด้านการท่องเที่ยว

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

- กลุ่มให้บริการด้านการท่องเที่ยว เช่น เรือเร็ว รถแท็กซี่ โดยที่กลุ่มนี้มีการลงทุนเปิดร้านซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพลาซ่าหน้าหาดอ่าวนาง เปิดเป็นบริษัทนำเที่ยวอย่างครบวงจร ทั้งการให้บริการเรือเร็วไปเกาะพีพี หรือรถแท็กซี่เพื่อไปส่งตามที่ตั้งต่างๆ รวมถึงให้คำแนะนำด้านเส้นทางการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว การนำเที่ยวในพื้นที่เช่น ดำน้ำ ปีนเขา ซึ่งผู้ประกอบการพวกนี้ทำงานอย่างเป็นระบบ นักท่องเที่ยวที่ใช้บริการ

ส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ ที่ขาดข้อมูลในการเดินทาง หรือต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางและท่องเที่ยว

รูปที่ 5.24 แสดงกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าต่างพื้นที่

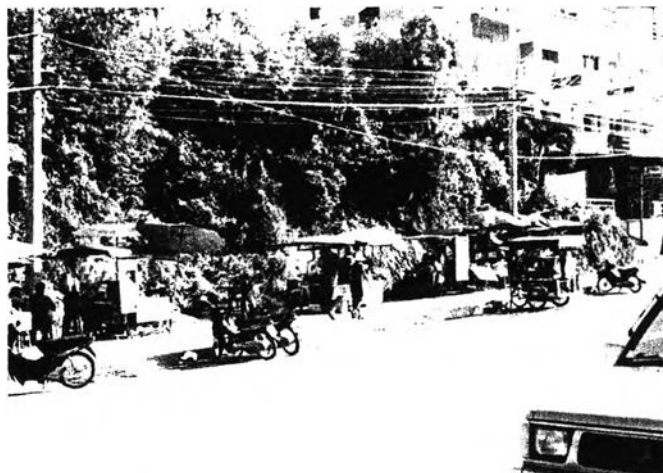
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าต่างพื้นที่ กลุ่มนี้มักเช่าร้านขายสินค้าและบริการอยู่ในพลาซ่าหน้าหาดอ่าวนางเช่นเดียวกับพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่ แต่มีการลงทุนในการประกอบกิจการมากกว่า รวมถึงสินค้าและบริการมักเป็นประเภทที่เฉพาะเจาะจงมากกว่า เช่น ร้านรับตัดเสื้อสูท, ร้านบริการนวดและสปา, ร้านอาหารอิตาเลียน กลุ่มลูกค้าของผู้ประกอบการกลุ่มนี้จะเป็นชาวต่างชาติโดยเฉพาะ ซึ่งกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าจากต่างพื้นที่นี้มีความชำนาญในการรับลูกค้าชาวต่างชาติ และมักเปิดร้านประเภทเดียวกันนี้ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของภูมิภาค อาทิเช่นจากการสอบถาม ร้านตัดเสื้อสูทรายหนึ่งจะเป็นร้านที่มีการลงทุนจากแขกในพาหุรัด และเปิดสาขารับตัดสูทไว้หลายแห่งเช่นในภูเก็ตหรือสมุยและที่อ่าวนาง โดยที่มีลูกจ้างประจำและผู้ลงทุนลงมาดูกิจการเดือนละครั้ง

รูปที่ 5.25 แสดงกลุ่มหาบเร่ขายของจากต่างพื้นที่
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

กลุ่มหาบเร่ขายของจากต่างพื้นที่ กลุ่มนี้ประกอบอาชีพหาบเร่ โดยใช้พื้นที่ในการค้าขายส่วนใหญ่อยู่ที่หน้าหาดต่างๆ เช่นหาดไร่เลย์ตะวันตกและหาดไร่เลย์ตะวันออก สินค้าที่ขายได้แก่ ผ้าปรองนอน, แวนตากันแดด, ข้าวโพดปิ้ง, ไอศกรีม, น้ำอัดลมและเครื่องดื่มต่างๆ โดยที่กลุ่มนี้มักเข้ามาค้าขายในช่วงฤดูท่องเที่ยว โดยมีการเช่าเกสท์เฮาส์หรือบังกะโลรวมกัน และออกไปเมื่อหมดฤดูท่องเที่ยว โดยที่กลุ่มนี้มีความเชื่อมโยงกับหาบเร่ขายของกับที่อื่นๆ ในภูมิภาค เพื่อคอยทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวว่าพื้นที่ใดขายดี มีนักท่องเที่ยวมาก อาทิเช่นจากการสอบถาม แม่ค้าขายไอศกรีมรายหนึ่งซึ่งเร่ขายของตามหาดต่างๆ ในอ่าวนาง มีการติดต่อกับสามีซึ่งเร่ขายขายไอศกรีมเช่นกันอยู่ในจังหวัดภูเก็ต และคอยตรวจเช็คว่ามีใครได้ควรร้ายพื้นที่ขายเพื่อให้ขายสินค้าได้มากหรือพ่อค้าเร่ขายผู้รอนอนรายหนึ่งมีกลุ่มเพื่อนซึ่งขายสินค้าประเภทเดียวกันอยู่ที่ เกาะสมุยซึ่งต่างก็คอยสอบถามว่าพื้นที่มีการค้าขายดีกว่า หรือเริ่มฤดูท่องเที่ยวแล้วมีการเปลี่ยนแปลงของยอดขายอย่างไร ถึงเวลาที่ตนเองควรร้ายที่ขายหรือยัง

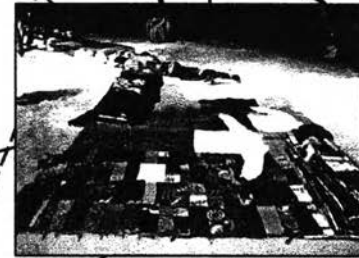

รูปที่ 5.26 แสดงกลุ่มแผงลอยขายอาหาร

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

กลุ่มแผงลอยขายอาหาร กลุ่มนี้ทำการขายอาหารซึ่งจะพบเห็นได้บริเวณทางเท้าริมถนนในช่วงเวลาเย็นถึงกลางคืน ส่วนใหญ่มาจากพื้นที่อื่น ซึ่งเห็นว่าอ่าวนางมีนักท่องเที่ยวมาก จึงลองเข้ามาขายอาหารเช่น ลูกชิ้นปิ้ง,ปลาหมึกปิ้ง, ก๋วยเตี๋ยว, โรตีสูญญัตติ โดยมากเป็นชาวไทยและลูกจ้างตามร้านค้าต่างๆ จากการสอบถามพบว่า ในฤดูท่องเที่ยวจะขายได้ดีและในช่วงนอกฤดูท่องเที่ยวก็ยังพออยู่ได้เนื่องจากลูกค้าส่วนมากเป็นคนที่อยู่ในพื้นที่ ดังนั้นแผงลอยกลุ่มนี้จึงอาศัยหากินอยู่ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.11

แสดง :
ประเภทของผู้ประกอบการรายย่อย
ที่มา : จากการทำวิจัยภาคสนาม

ชื่อนิติ อธิติ กัลปนาทรัพย์
รหัสนิติ 45 42211 26
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. จวิฏสงวณ อติโพธิ์

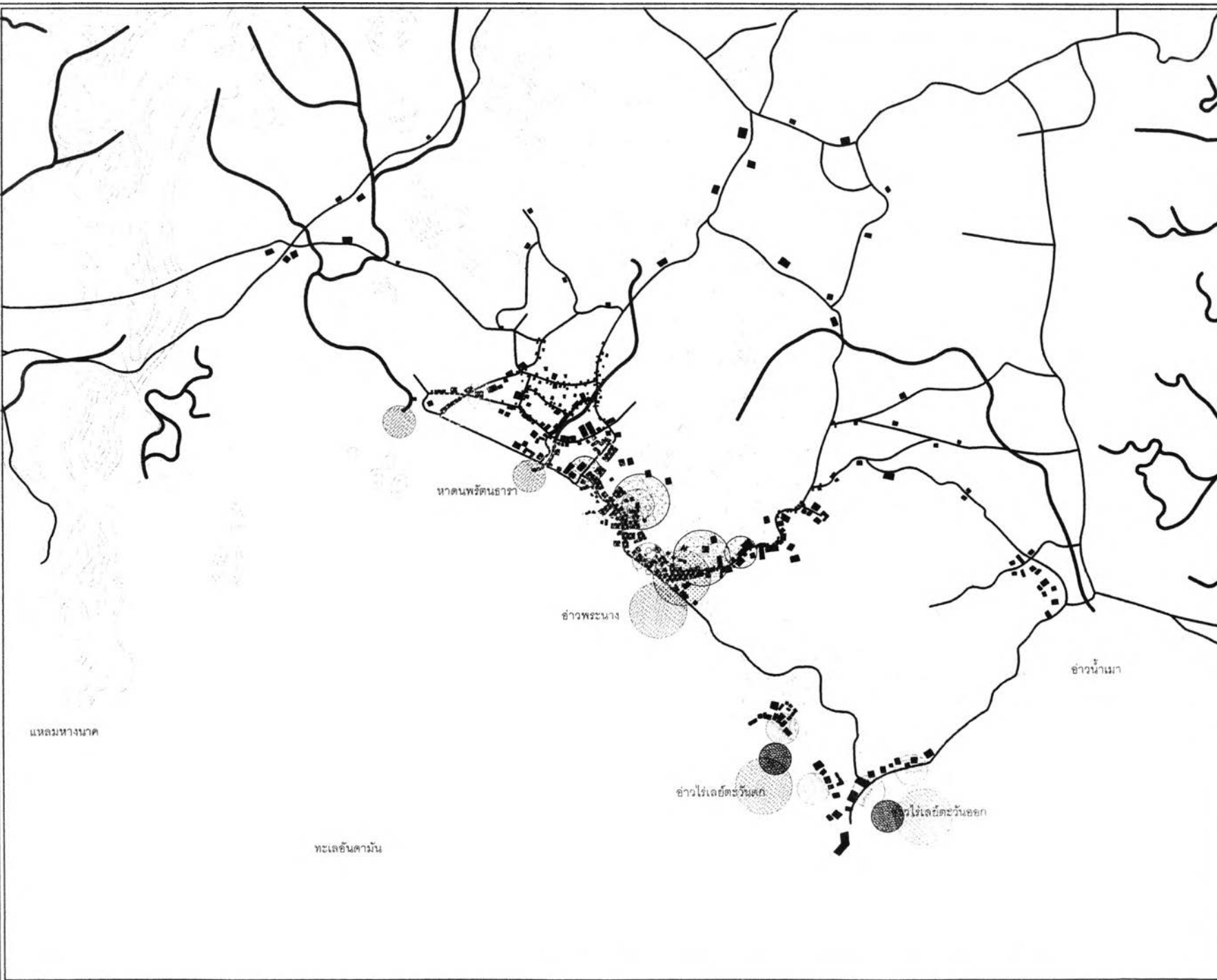
หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการของเขื่อน
กรณีศึกษา : ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.12
แสดง :
ประเภทของผู้ประกอบการรายย่อย
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

สัญลักษณ์

- กลุ่มธุรกิจรายย่อย 1
- กลุ่มธุรกิจรายย่อย 2
- กลุ่มธุรกิจรายย่อย 3
- กลุ่มธุรกิจรายย่อย 4
- กลุ่มธุรกิจรายย่อย 5
- กลุ่มธุรกิจรายย่อย 6
- กลุ่มธุรกิจรายย่อย 7
- กลุ่มธุรกิจรายย่อย 8

ชื่อนิสิต อธิติ กัลปนาวรวิทย์
รหัสนิสิต 45 42211 25
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. ชวีบุณสรวง อติโพธิ์

5.2.5 วิถีชีวิตของชาวบ้าน

การพัฒนาการท่องเที่ยวของภูมิภาคอันดามัน เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านอย่างรวดเร็ว ในเวลา 20 ปีที่ผ่านมา สืบเนื่องมาจากการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องของภาครัฐบาล การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้เอง ส่งผลให้รูปแบบวิถีชีวิตของชาวบ้านอ่าวนางมีความเปลี่ยนแปลงไปจากแต่ก่อนอย่างมาก ซึ่งแต่เดิมความเป็นอยู่ของชาวบ้านอ่าวนางเป็นไปอย่างเรียบง่ายตามวิถีชีวิตของชาวประมงชายฝั่งและเกษตรกร แต่เมื่อการท่องเที่ยวเข้ามาส่งผลให้เงินตราสะพัดในพื้นที่ ทำให้ชาวบ้านเล็งเห็นโอกาสอันดี ที่จะแบ่งส่วนแบ่งจากเงินที่ได้จากการท่องเที่ยวนั้น ทำให้ก่อเกิดอาชีพใหม่ ๆ ขึ้นในพื้นที่ เปลี่ยนรูปแบบการเป็นอยู่ของชาวบ้านอ่าวนางอย่างสิ้นเชิง รูปแบบวิถีชีวิตของชาวบ้านอ่าวนางสามารถจำแนกได้ดังนี้

รูปที่ 5.27 แสดงกลุ่มชาวเรือ

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

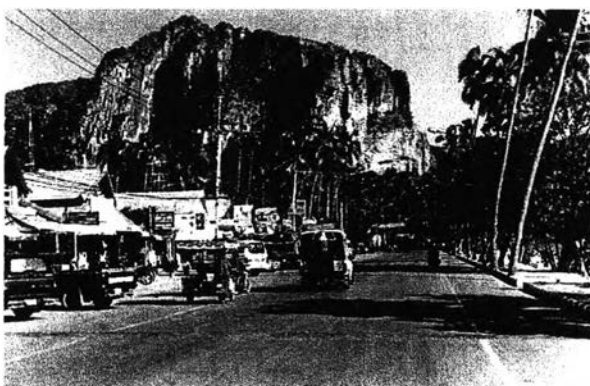
กลุ่มชาวเรือ เป็นกลุ่มชาวเลซึ่งพลิกผันตัวเองมาเป็นเรือรับจ้างส่งนักท่องเที่ยว ในยามที่การประมงชายฝั่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจลดน้อยลงกว่าแต่ก่อน ซึ่งมีความสำคัญในท้องที่อย่างมากในแง่ของการเป็นตัวขับเคลื่อนการท่องเที่ยวในพื้นที่ และในแง่เป็นตัวแทนวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของชุมชนอ่าวนาง ชาวเรือกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชนคลองแห้ง และจอดเรืออยู่บริเวณปากคลองแห้ง เพื่อหลบคลื่นลมแรงในฤดูมรสุม

รูปที่ 5.28 แสดงกลุ่มชาวบ้าน

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

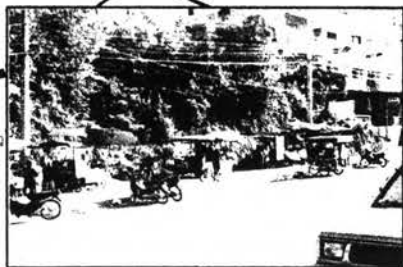
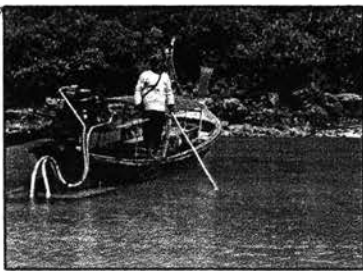
กลุ่มชาวบ้าน เป็นกลุ่มซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ดั้งเดิมเช่นเดียวกับกลุ่มชาวเล ส่วนใหญ่เดิมประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นทำให้ชาวบ้านกลุ่มนี้ผันตนเองมาประกอบอาชีพค้าขายกับนักท่องเที่ยว ซึ่งมีการกระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่อ่าวนางเนื่องจากมีการประกอบกิจการ และการจ้างงานในชุมชนอ่าวนางค่อนข้างมาก แต่ส่วนใหญ่จะพักอาศัยในชุมชนบ้านคลองแห้ง ซึ่งเป็นแหล่งชุมชนที่มีอยู่เดิม และค่าครองชีพจะถูกกว่าชุมชนอ่าวนางที่สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาสูงเนื่องจากขายกับนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นส่วนใหญ่

รูปที่ 5.29 แสดงกลุ่มรถรับจ้าง

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

กลุ่มรถรับจ้าง เป็นกลุ่มชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เช่นเดียวกัน แต่เดิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเมื่อมีการเติบโตของการท่องเที่ยว ส่งผลให้คนกลุ่มนี้หาซื้อหรือดัดแปลงยานพาหนะ ของตนเพื่อรับส่งนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นวิถีหาเงินที่ง่ายกว่าเกษตรกรรม ซึ่งกลุ่มรถรับจ้างนั้นมีการกระจายตัวทั่วไปในพื้นที่อ่าวนาง และมีการใช้พื้นที่กระจุกตัวบริเวณด้านหน้าหาดอ่าวนาง

หัวข้อ - การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา ตำบลลำนางาม จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5-13
แสดง วิถีชีวิตของชาวบ้าน
ที่มา - จากการจัดรวมผลงาน

ชื่อนิสิต อธิติ กิลปนาทวีพย์
รหัส นิสิต 45 42211 26
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. ชวีญูสรวง อติโพธิ์

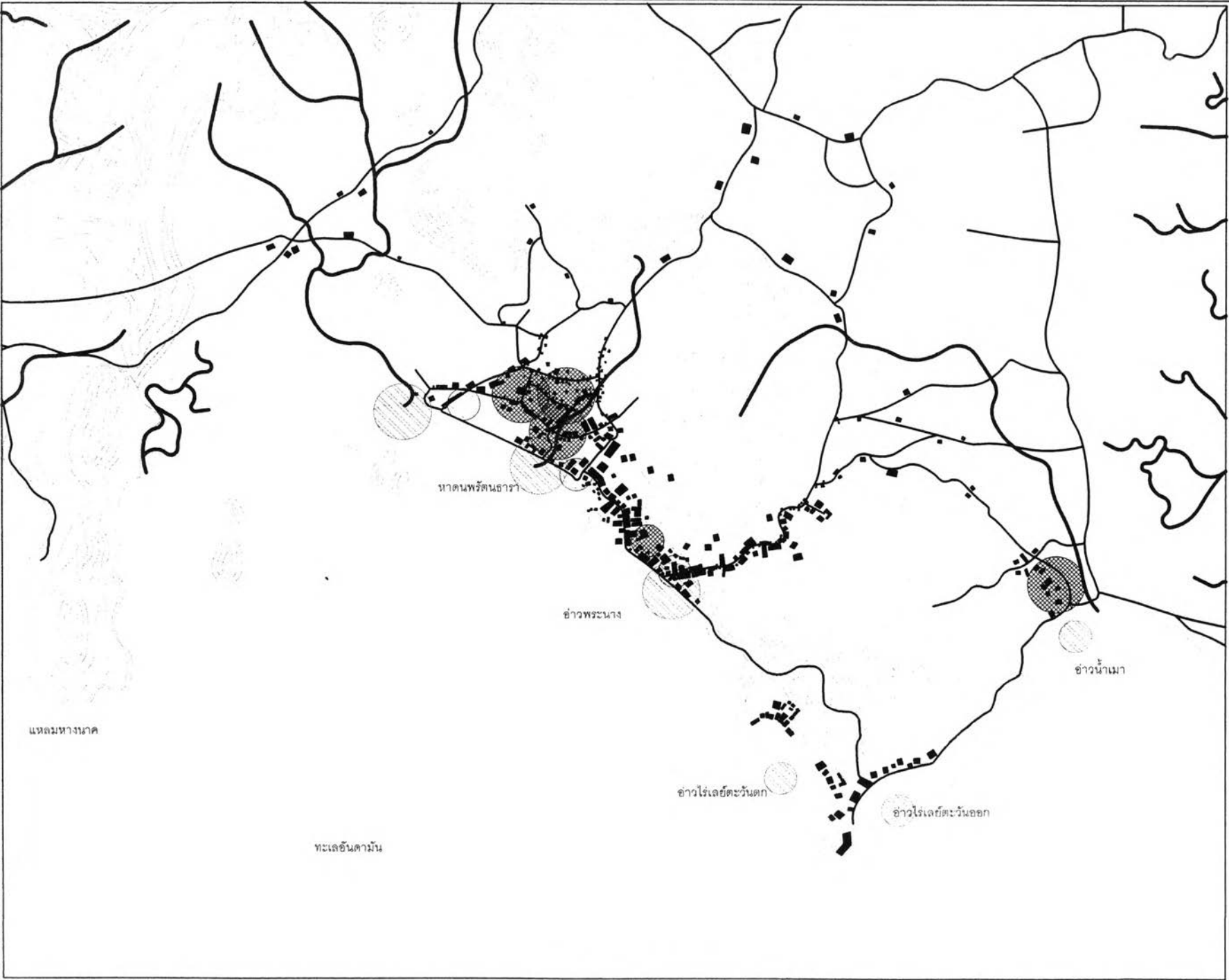
หัวข้อ : การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา : ตำบลอำเภอนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.14
แสดง : วิถีชีวิตของชาวบ้าน
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

สัญลักษณ์

- กลุ่มชาวเล
- กลุ่มชาวบ้าน
- กลุ่มรถรับจ้าง

ชื่อนิสิต : อธิติ กิลปนาทรัพย์
รหัสนิสิต : 45 42211 25
อาจารย์ที่ปรึกษา : อ. ชวีณัฐวรรณ อติโพธิ์

แหลมทางภาค

ทะเลอันดามัน

5.2.6 สรุปรูปแบบการใช้พื้นที่ของคนกลุ่มต่างๆ

จากการวิเคราะห์และสังเกตการณ์ของพฤติกรรมการใช้พื้นที่ ของกลุ่มคนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่อ่าวนางซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางระบบเศรษฐกิจและการใช้ชีวิต โดยอาจมีทั้งการเกื้อกูลกันและในบางครั้งเกิดการขัดแย้งกันในการใช้พื้นที่ สิ่งเหล่านี้ล้วนสืบเนื่องมาจากผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ของพื้นที่อ่าวนางสามารถจำแนกได้ดังนี้

กลุ่มคนที่ใช้พื้นที่	รูปแบบการใช้พื้นที่	เหตุปัจจัย
<p>1. <u>กลุ่มผู้ประกอบการโรงแรม</u></p> <p>1.1 ผู้ประกอบการรายใหญ่</p> <p>1.2 ผู้ประกอบการรายย่อย</p>	<p>ส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนจากต่างพื้นที่ เช่น กรุงเทพฯ, ภูเก็ต มีการใช้พื้นที่บริเวณริมหาดอ่าวนาง, หาดไร่เลย์ ตะวันตก, หาดไร่เลย์ตะวันออกและริมถนน 4203 เพื่อตั้งอาคาร</p> <p>เป็นนักลงทุนรายย่อยในพื้นที่ ใช้พื้นที่ที่อยู่ถัดเข้าไปจากถนนและหาดอ่าวนาง มีบางส่วนขึ้นไปบนเขาเพื่อก่อสร้างอาคารบังกะโล</p>	<p>เนื่องจากมีเงินลงทุนสูงจึงสามารถซื้อพื้นที่ราคาแพงและทำเลดีได้ ซึ่งเป็นทำเลที่เป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว</p> <p>มีเงินลงทุนที่น้อยกว่าจึงมีทำเลที่ตั้งที่ด้อยกว่า ทำให้บางแห่งต้องใช้กลวิธีสร้างอาคารบนเขา เนื่องจากไม่มีพื้นที่ก่อสร้าง</p>
<p>2. <u>กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า</u></p> <p>2.1 ผู้ประกอบการรายใหญ่</p> <p>2.2 ผู้ประกอบการรายย่อย</p>	<p>เป็นการร่วมมือระหว่างนักลงทุนต่างพื้นที่ซึ่งมีเงินลงทุนและคนในพื้นที่ซึ่งรู้ลู่ทางในการใช้พื้นที่ การตั้งถิ่นฐานบริเวณริมถนน และบริเวณด้านหน้าหาดอ่าวนาง</p> <p>สร้างร้านค้ากระจายทั่วไปในพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่กระจายทั่วไปทั้งในพื้นที่อ่าวนาง, หาดนพรัตนธารา รวมทั้งชุมชนบ้านคลองแห้ง</p>	<p>เนื่องด้วยพื้นที่หน้าหาดมีนักท่องเที่ยวพลุกพล่านจึงมีการตั้งร้านค้าเพื่อดักนักท่องเที่ยว</p> <p>เนื่องจากมีเงินลงทุนน้อย จึงดัดแปลงที่พักอาศัยเป็นร้านค้า หรือมีการเช่าร้านค้าเพื่อขายของแก่นักท่องเที่ยว</p>

กลุ่มคนที่ใช้พื้นที่	รูปแบบการใช้พื้นที่	เหตุปัจจัย
2.3 กลุ่มหาบเร่แผงลอย	กลุ่มหาบเร่แผงลอยส่วนมากมาจากต่างพื้นที่ เข้ามาเร่ขายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว ใช้พื้นที่บริเวณ ริมนน, หน้าหาดอ่าว, หาดไร่เลย์ และพักอาศัยกระจายทั่วไปตามบังกะไลและเกสท์เฮาส์	เนื่องจากมีความจำเป็นต้องขายสินค้าจึงต้องตามนักท่องเที่ยวไปทุกที่และขายของในที่ที่นักท่องเที่ยวพลุกพล่าน แต่มีการรวมกันพักอาศัยตามเกสท์เฮาส์เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต
3. กลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ 3.1 กลุ่มเรือหัวโทง 3.2 กลุ่มรถรับจ้าง 3.3 กลุ่มชาวบ้าน	เป็นกลุ่มชาวเลซึ่งรับจ้างรับส่งนักท่องเที่ยว ใช้พื้นที่จอดเรือบริเวณริมหาดอ่าวนาง, หาดไร่เลย์, หาดนพรัตน์ธารา รับนักท่องเที่ยว และพักอาศัยอยู่ในบ้านคลองแห้ง เป็นชาวบ้านในพื้นที่ ประกอบอาชีพรถรับจ้าง ใช้พื้นที่จอดรอรับผู้โดยสารหน้าหาด และขับวนในพื้นที่เพื่อรับผู้โดยสารตามรายทาง เช่นหาดนพรัตน์ธารา โดยพักอาศัยอยู่ในบ้านคลองแห้ง เป็นชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งอยู่อาศัยในบ้านคลองแห้งเป็นส่วนใหญ่ และมีวิถีชีวิตที่ผสมผสานไปกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่	เป็นคนในพื้นที่จึงมีที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนบ้านคลองแห้ง และมีการใช้พื้นที่ริมหาดเพื่อจอดรอรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากผู้ใช้บริการส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวจึงต้องขับวนในพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยวพลุกพล่าน และต้องจอดรอในพื้นที่ที่เชื่อมต่อกับเรือรับจ้าง มีความจำเป็นต้องอยู่อาศัยในพื้นที่เพราะอยู่มาแต่ดั้งเดิม เพียงแต่วิถีชีวิตที่ผสมผสานกับนักท่องเที่ยว เช่นเปิดหน้าบ้านเป็นร้านขายของ

กลุ่มคนที่ใช้พื้นที่	รูปแบบการใช้พื้นที่	เหตุผลปัจจัย
<p>4. กลุ่มนักท่องเที่ยว</p> <p>4.1 นักท่องเที่ยวต่างชาติ</p> <p>4.2 นักท่องเที่ยวชาวไทย</p>	<p>มีการใช้พื้นที่อย่างกระจุกตัวบริเวณริมทะเล และหน้าหาด อาทิเช่น หาดอ่าวนาง, หาดไร่เลย์ โดยใช้พื้นที่ริมหาดเป็นที่พักผ่อนอาบแดด และเล่นน้ำทะเล และใช้พื้นที่ในการพักอาศัยค้างแรม รวมถึงพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวของร้านรวงต่างๆบริเวณหน้าหาดอ่าวนางในการหาซื้อของใช้สินค้าและบริการต่างๆ</p> <p>ใช้พื้นที่กระจายอยู่ทั่วไป เช่นอ่าวนาง, หาดไร่เลย์ เรื่อยไปถึงหาดนพรัตน์ธารา ซึ่งกิจกรรมมีทั้งเล่นน้ำ เที่ยวธรรมชาติและซื้อของฝาก แต่จะมีหนาแน่นในบริเวณพลาซ่าหน้าหาดเพื่อซื้อสินค้า และมีทั้งพักค้างแรมและมาเข้าเย็นกลับ</p>	<p>จำเป็นต้องเป็นพื้นที่ริมหาดเพื่อเล่นน้ำ อาบแดดและพักผ่อน มีการใช้พื้นที่ร้านรวงต่างๆในการซื้อสินค้าและบริการ</p> <p>นิยมท่องเที่ยวเล่นน้ำ และซื้อของฝากมากกว่าการนอนอาบแดดทั้งวันอยู่ริมหาดจึงมีการกระจายตัวทั่วพื้นที่</p>

ตารางที่ 5.1 แสดงรูปแบบและเหตุผลปัจจัยการใช้พื้นที่ของกลุ่มคนที่มีบทบาทในอ่าวนาง
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

จากตารางที่ 5.1 สามารถจำแนกรูปแบบต่างๆของกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้พื้นที่อ่าวนาง โดยที่บางส่วนมีการใช้พื้นที่ที่เกิดการรบกวนและขัดแย้งกันในเชิงกิจกรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถแสดงในแผนที่ดังนี้

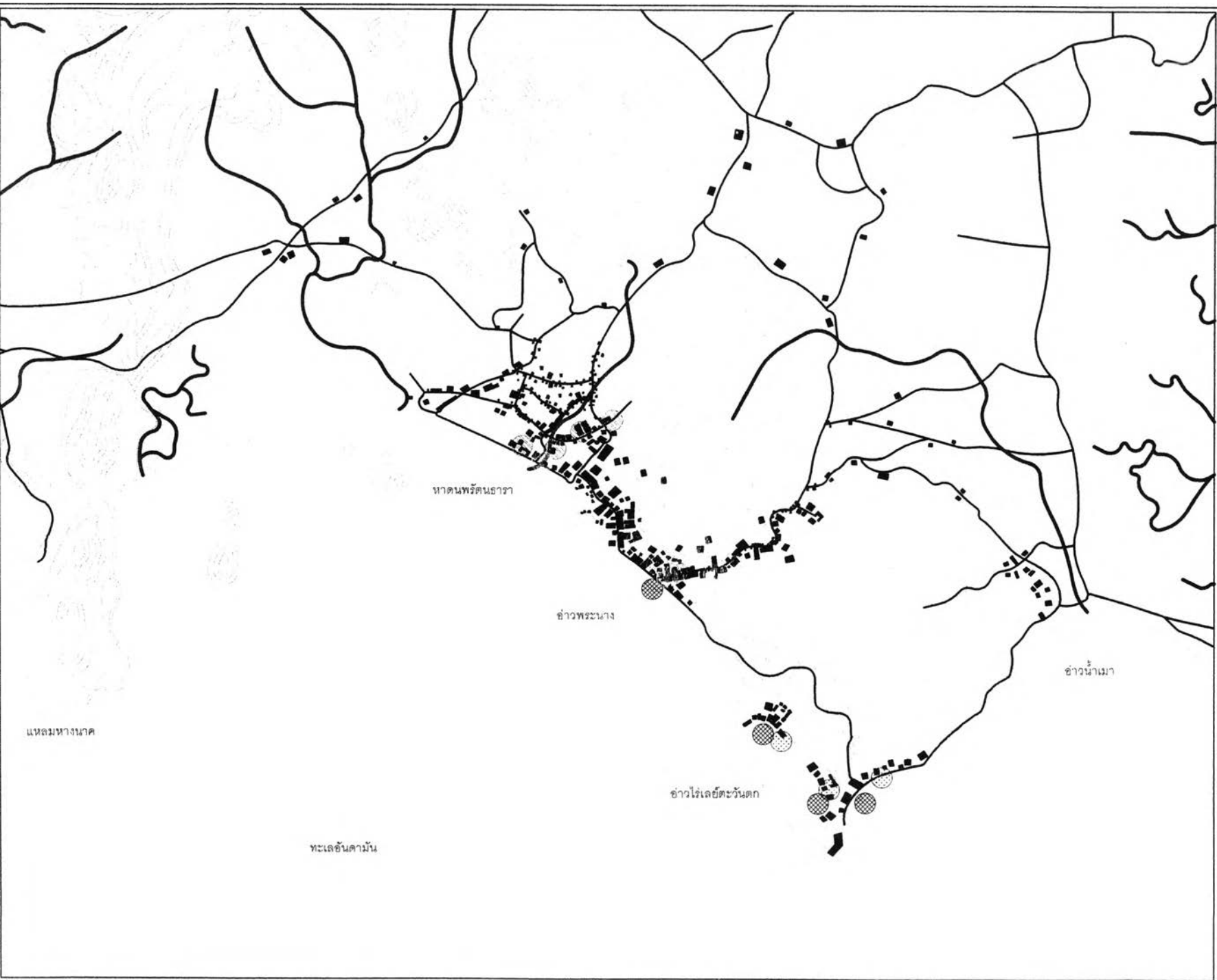
หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.15
แสดง
ความขัดแย้งของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่
ที่มา จากการสำรวจภาคสนาม

สัญลักษณ์

- ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดเล็ก
- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
- ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดใหญ่
- แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดใหญ่

ชื่อนิสิต อธิติ กิตปนาทวีย์
รหัสนิสิต . 45 42211 25
อาจารย์ที่ปรึกษา อ. ขวัญสรวง อติโพธิ์

ช่วงเดือน	กลุ่มคน	กายภาพ	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม
มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน	1,2,3,4 1,2,3,4 1,2,3,4 1,2,3	เป็นช่วงเวลาที่ม นักท่องเที่ยวน พื้นที่จำนวนมาก และใช้พื้นที่เพื่อ การท่องเที่ยวอย่าง เต็มรูปแบบ ก่อให้เกิดปัญหา ในการใช้พื้นที่ อย่างมาก	สภาพการค้าขาย กับนักท่องเที่ยว เป็นไปอย่างคึกคัก ทำให้มีกลุ่มคนจาก ต่างพื้นที่เข้ามารวม วงด้วย	มีผู้คนมากหน้า หลายตาเข้ามาใน พื้นที่เกิดปัญหา ความขัดแย้ง และ ปัญหาการแข่งขัน สูง	สภาพแวดล้อมมี ปัญหาอย่างมาก ทั้งปัญหาขยะ มลภาวะทางน้ำ เนื่องจากทรัพยากร ที่รองรับมีจำนวน จำกัด
พฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน ตุลาคม	1,3 1,3 1,3 1,3 1,2,3 1,2,3,4	นักท่องเที่ยวทยอย ออกจากพื้นที่ เนื่องจากเป็นฤดู มรสุม ทำให้ นักท่องเที่ยว น้อยลง การแย่งชิง ใช้พื้นที่เริ่มเบาบาง ลง	เศรษฐกิจไม่ดี ผู้ประกอบการราย ย่อย ลูกจ้างและ หาบเร่แผงลอย ทยอยกันไปทำ กิจการที่อื่นชั่วคราว	ปัญหาความ ขัดแย้งการใช้พื้นที่ ของคนกลุ่มต่างๆ ลดลง แต่เนื่องจาก เศรษฐกิจไม่ดี ทำ ให้ในพื้นที่เกิด ปัญหาการลัก ขโมยบ้าง	เป็นช่วงที่ดีสำหรับ สภาพแวดล้อม เนื่องจากไม่มี นักท่องเที่ยวมาก นักทำให้ สภาพแวดล้อม เสียหายตัวเอง พื้นที่หน้าหาด กลับมามีสภาพดี อีกครั้ง
พฤศจิกายน ธันวาคม	1,2,3,4 1,2,3,4	ผู้คนเริ่มทยอยเข้า มาในพื้นที่และเริ่ม การแย่งชิงและจับ จองพื้นที่ทำเลทอง เพื่อใช้ค้าขาย	เศรษฐกิจเริ่ม กระเตื้องขึ้น เนื่องจาก นักท่องเที่ยวเข้ามา จับจ่ายมากขึ้น	เริ่มมีความขัดแย้ง ด้านการใช้พื้นที่ ของกลุ่มคนต่างๆ อีกครั้งหนึ่ง	สภาพแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ ถูกใช้สอยและเริ่ม เสื่อมลง

กลุ่มคนที่ 1 กลุ่มผู้ประกอบการโรงแรม

กลุ่มคนที่ 2 กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า

กลุ่มคนที่ 3 กลุ่มชาวบ้านในพื้นที่

กลุ่มคนที่ 4 กลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.2 แสดงรูปแบบและปัญหาการใช้พื้นที่ของกลุ่มคนที่มีบทบาทในอ่าวนางในช่วงเวลาต่างๆ

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

ลักษณะของการใช้พื้นที่ซึ่งชนบทเกิดความขัดแย้งทางกิจกรรมของกลุ่มคนต่างๆมีดังนี้

- ผู้ประกอบการโรงแรมกับชาวบ้าน เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากโรงแรมที่เกิดขึ้นนั้น มีการกระจายตัวอย่างรวดเร็วโดยขาดการวางแผนที่เหมาะสม ทำให้โรงแรมกระจายตัวเข้าไปในพื้นที่ชุมชนของชาวบ้านซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่บ้านคลองแห้ง โดยที่ปัญหาจะเริ่มตั้งแต่การก่อสร้างโรงแรมซึ่งเกิดการรบกวนชาวบ้านในพื้นที่ ปัญหานักท่องเที่ยวที่เริ่มมีพลุกพล่านในพื้นที่ชุมชน ปัญหาทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ชุมชนคลองแห้ง เช่นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวพักผ่อนกับผู้หญิงเช่าซึ่งมาจากพื้นที่อื่น
- กลุ่มเรือหัวโทงกับนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวต้องการพักผ่อนนอนอบแดดและเล่นน้ำทะเล ในพื้นที่ชายหาด ซึ่งทำให้กลุ่มเรือหัวโทงรับจ้างจอดลอยลำและแล่นเรือเข้าออกตลอดเวลาเพื่อรับส่งนักท่องเที่ยว โดยที่จะซ้อนทับกับพื้นที่นักท่องเที่ยว ทำให้มีปัญหาต่างๆ เช่น เรือหัวโทงรบกวนนักท่องเที่ยวที่กำลังเล่นน้ำทะเล ปัญหาด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวที่ดำผุดดำว่ายกับเรือที่แล่นเข้าแล่นออก
- กลุ่มหาบเร่กับนักท่องเที่ยว เป็นการซ้อนทับในพื้นที่ลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มเรือหัวโทงกับนักท่องเที่ยว โดยที่ กลุ่มหาบเร่จำเป็นต้องอยู่ในพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวพลุกพล่านเพื่อขายสินค้าและบริการเช่น ผักรองปูนอน ข้าวโพดปิ้ง เครื่องดื่มและน้ำอัดลม ไอศกรีม บริการเพนท์ลายลงบนตัว ทำให้เกิดปัญหารบกวนนักท่องเที่ยวซึ่งนอนพักผ่อนอบแดดและต้องการความเป็นส่วนตัว แต่กลุ่มหาบเร่คอยเข้ามาเสนอขายสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่อง
- ผู้ประกอบการโรงแรมกับองค์กรท้องถิ่น เป็นปัญหาการใช้พื้นที่ที่เกิดขึ้นเนื่องจากความรู้สึกไม่เท่าเทียมกันของผู้ประกอบการโรงแรม กับการใช้พื้นที่ขององค์กรท้องถิ่น เช่น อบต.อ่าวนางมีการกดดันขอใช้พื้นที่จากทางโรงแรมเพื่อสร้างเป็นร้านขายของที่ระลึก และห้องน้ำสาธารณะเพื่อนำรายได้เข้า อบต. และกลุ่มที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ อบต. ยึดใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อหาผลประโยชน์ หรือแม้กระทั่งการถมลำรางสาธารณะเพื่อสร้างเป็นป้อมตำรวจ

- กลุ่มแผงลอยกับร้านค้า โดยที่มีกลุ่มแผงลอยเข้ามาประกอบกิจการในพื้นที่ และมีการชื้อนทับกับร้านอาหารในพื้นที่ โดยที่ในตอนแรกแผงลอยเหล่านี้มักขายอาหาร เช่น ก๋วยเตี๋ยว ข้าวมันไก่ ลูกชิ้นปิ้ง โรตีสี่ ตั้งร้านบริเวณหน้าร้านค้าบริเวณพลาซ่า และเกิดการแย่งลูกค้ากับทางร้านค้า ต่อมาจึงย้ายพื้นที่ไปอยู่บริเวณทางเท้าถัดจากพลาซ่าไปเล็กน้อย คอยขายอาหารดกหน้าร้านอาหารที่ตั้งร้านอยู่หน้าพลาซ่าอ่าวนาง
- ผู้ประกอบการโรงแรมรายใหญ่กับรายย่อย เนื่องจากตอนแรกเริ่มโรงแรมในพื้นที่อ่าวนาง ส่วนใหญ่เป็นโรงแรมระดับมีคุณภาพซึ่งมีการลงทุนสูงและรองรับนักท่องเที่ยวระดับกลางและระดับสูง แต่ต่อมามีโรงแรมประเภทเกสต์เฮาส์ซึ่งลงทุนต่ำมาเปิดเป็นจำนวนมาก ซึ่งเกสต์เฮาส์ประเภทนี้มีราคาถูกกว่ามาก ทำให้นักท่องเที่ยวระดับล่างเข้ามาในพื้นที่มากขึ้นและนักท่องเที่ยวระดับกลางหันมาใช้บริการเกสต์เฮาส์ ทำให้ผู้ประกอบการโรงแรมรายใหญ่รู้สึกว่าคุณค่าถูกลดราคา และโดนแย่งลูกค้า รวมทั้งเกสต์เฮาส์จะก่อสร้างอาคารแทรกไปตามชอกชอยที่โรงแรมขนาดใหญ่ก่อสร้างอยู่ทั่วไป

ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่เกิดจากพื้นที่อ่าวนางถูกใช้ประโยชน์จากคนหลายกลุ่ม ประกอบกับพื้นที่อ่าวนางมีลักษณะค่อนข้างจำกัดทางพื้นที่และสภาพภูมิประเทศ แต่มีนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการเข้ามาในพื้นที่มากมายเนื่องจากความสวยงามของธรรมชาติในพื้นที่ ทำให้การรองรับของพื้นที่ (Carry Capacity) กับผู้ใช้สอยเกิดการไม่สมดุลกัน จนเกิดการแออัดพื้นที่กันเอง ระหว่างผู้ใช้พื้นที่หลายๆกลุ่ม

5.3 ทักษะคติของคนกลุ่มต่างๆ

ในพื้นที่อ่าวนางมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากคนหลายกลุ่มในพื้นที่เดียวกัน อาทิเช่น กลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ ผู้ประกอบการรายย่อย กลุ่มชาวบ้าน กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มนักปกครองส่วนท้องถิ่นและคนของภาครัฐ ดังนั้นการรับฟังความคิดเห็นจากคนกลุ่มต่างๆในพื้นที่จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นหนทางที่จะบอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกิดการแก้ปัญหาและแนวทางการวางแผนการพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับคนทุกกลุ่มที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่อ่าวนาง

5.3.1 กลุ่มผู้ประกอบการโรงแรมรายใหญ่ (สัมภาษณ์ ปรีชา พูนโภคผล : สิงหาคม 2546)

เป็นกลุ่มนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนประกอบกิจการโรงแรมที่อ่าวนางเป็นรายแรกๆ จึงมองเห็นการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่อ่าวนางโดยตลอด มองปัญหาต่างๆของพื้นที่อ่าวนางในแง่มุมต่างๆเป็นหัวข้อดังนี้

- การใช้พื้นที่ที่มีความสับสน ซึ่งในพื้นที่อ่าวนางมีการใช้พื้นที่ในการประกอบกิจการโดยผู้ประกอบการหลายรูปแบบ ทั้งรายใหญ่รายย่อย ทำให้เกิดโรงแรมขนาด 5 ดาว อยู่ติดกับบังกะโลและเกสต์เฮาส์ราคาถูกทำให้มีการใช้พื้นที่ทั้งนักท่องเที่ยวระดับดี และนักท่องเที่ยวระดับประหยัดปะปนกันในพื้นที่
- เกิดการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างผู้มีอำนาจในพื้นที่และนักลงทุนทำการก่อสร้างร้านค้าและโรงแรมในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ แลเกิดการบุกรุกพื้นที่เขาคลองแห้ง การถมพื้นที่หน้าอ่าวนาง รวมถึงบุกรุกป่าชายเลน ทำให้เกิดปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและความแตกแยกในกลุ่มนักลงทุน
- ความจำกัดของพื้นที่บริเวณหน้าอ่าว เนื่องจากพื้นที่ด้านหน้าหาดอ่าวนางตามสภาพภูมิประเทศจะแคบและถูกล้อมด้วยเขา ทำให้พื้นที่ค่อนข้างจำกัดในการพัฒนาพื้นที่ และส่งผลให้เกิดการซ้อนทับกันของการใช้พื้นที่
- ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการไม่เพียงพอที่จะรองรับ มีสาเหตุมาจากการพัฒนาของพื้นที่อย่างรวดเร็วอันเนื่องจากการท่องเที่ยว และพื้นที่อ่าวนางไม่ได้มีการวางแผนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่ดีเพียงพอ จึงทำให้เกิดปัญหาด้านสภาพแวดล้อม เช่นปัญหาขยะ ปัญหาน้ำเสีย

- ปัญหากลุ่มเป้าหมาย (Target Group) ที่สืบสน มีนักท่องเที่ยวหลากหลายระดับและต่างเชื้อชาติ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาใช้พื้นที่อ่าวนาง เพราะขาดการวางแผนการรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยว ในขณะที่พื้นที่อ่าวนางมีข้อจำกัดด้านการรองรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงควรมีจำนวนที่เหมาะสมกับพื้นที่และนักท่องเที่ยวควรเป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการใช้จ่ายสูง ไม่ควรเป็นแบบ Back-Packer และกลุ่มไปเช้าเย็นกลับ ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนมากและพื้นที่ไม่สามารถรองรับได้ จนกระทั่งเกิดปัญหาสภาพแวดล้อมตามมา
- การเข้ามาของกลุ่มหาบเร่แผงลอย (Informal Sector) กลุ่มหาบเร่แผงลอยจะตามเข้ามาขายสินค้าและบริการแก่นักท่องเที่ยวแบบประหยัด ทำให้เกิดปัญหาด้านภูมิทัศน์ ปัญหาขยะ และก่อความรำคาญแก่นักท่องเที่ยวที่พักผ่อนตามริมหาด รวมทั้งเป็นการแย่งลูกค้านักท่องเที่ยวกับร้านอาหารที่เปิดโดยโรงแรมและร้านค้าต่างๆอีกด้วย นอกจากนี้การเข้ามาของหาบเร่แผงลอยจากต่างพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาอบายมุขมากขึ้น
- ความขัดแย้งของกลุ่มผลประโยชน์ในพื้นที่ มีการขัดแย้งกันของกลุ่มต่างๆ เนื่องจากพื้นที่อ่าวนางมีจำกัดแต่เนื่องจากความสวยงามของพื้นที่เป็นลึงดึงดูดนักท่องเที่ยว ทำให้มีเงินสะพัดในพื้นที่ จนมีความขัดแย้งกันในการหาผลประโยชน์ในพื้นที่อ่าวนาง ส่วนใหญ่เป็นความขัดแย้งกันในการใช้พื้นที่ และด้านลูกค้าที่เป็นนักท่องเที่ยว
- วิถีชีวิตของชาวบ้านที่เป็นไป เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชาวบ้านส่งผลให้รูปแบบการใช้ชีวิตของชาวบ้านที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรกรรมเปลี่ยนเป็นค้าขายและบริการ และสืบเนื่องมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพของชาวบ้านในพื้นที่แพงขึ้น

5.3.2 กลุ่มภาครัฐ (สัมภาษณ์ มาโนชย์ วงศ์สุริย์รัตน์ : กุมภาพันธ์ 2547)

เป็นข้าราชการป่าไม้ ซึ่งดูแลพื้นที่หาดนพรัตนธารามาโดยตลอด และเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับพื้นที่อ่าวนาง และอุทยานแห่งชาตินพรัตนธาราและหมู่เกาะพีพี ได้มองปัญหาต่างๆในพื้นที่อ่าวนางเป็นหัวข้อดังนี้

- การระบายน้ำเสียลงทะเล บริเวณพื้นที่หาดอ่าวนาง เนื่องจากพื้นที่หน้าหาดเดิมมีสภาพสวยงามมาก แต่เมื่อมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการได้เกิดการระบายน้ำเสียจากโรงแรมแรมร้านค้าต่างๆ ในบริเวณหน้าหาด ทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำ รวมทั้งสูญเสียทัศนียภาพที่สวยงาม
- การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ทั้งชายหาด ลำห้วย ป่าสงวน พื้นที่ป่าชายเลน เพื่อประกอบธุรกิจโรงแรมและร้านค้า โดยเกิดจากนายทุนร่วมมือกับผู้มีอิทธิพลภายในท้องถิ่น ทำให้เกิดความแตกแยกกันในพื้นที่อ่าวนาง
- ขาดการวางแผนที่ดี และพื้นที่ไม่มีผังเมืองรวม ทำให้เมืองเกิดการกระจายตัวและพัฒนาอย่างไร้รูปแบบและไม่มีระเบียบ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการใช้พื้นที่ตามมา เช่น ความแออัดในพื้นที่
- การละเมิดและไม่เคารพกฎหมาย ทั้งที่ในพื้นที่อ่าวนางมีทั้งกฎหมายควบคุมอาคาร กฎหมายควบคุมสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 แต่ทั้งผู้ประกอบการและนักลงทุนต่างจากต่างพื้นที่และจากในพื้นที่กลับละเมิดและหาทางหลบเลี่ยง เช่นก่อสร้างโรงแรมที่มีจำนวนห้องไม่ถึงตามเกณฑ์ที่กฎหมายควบคุมสิ่งแวดล้อมบังคับใช้ แต่ทำการเพิ่มจำนวนห้องภายหลัง หรือก่อสร้างอาคารเกสต์เฮาส์ที่ผ่านตามกฎหมายควบคุมอาคารแต่ทำตามต่อเติมพื้นที่ดาดฟ้าเพื่อเพิ่มจำนวนห้องภายหลัง โดยไม่ได้ขออนุญาต สิ่งต่างๆเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาด้านความแออัดของพื้นที่ และปริมาณเกินกว่าพื้นที่จะรองรับได้

5.3.3 กลุ่มผู้ประกอบการรายย่อย (สัมภาษณ์ สมบัติ เม่งเอียด : กุมภาพันธ์ 2547)

เป็นผู้ประกอบการเรือหัวโทงรับจ้าง คอยรับส่งผู้คนและนักท่องเที่ยวในพื้นที่อ่าวนาง เป็นคนในพื้นที่ดั้งเดิมและมองเห็นสภาพการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่และวิถีชีวิตของชาวบ้านอ่าวนางได้อย่างชัดเจน มองปัญหาต่างๆดังนี้

- ปัญหาการประมงชายฝั่ง ซึ่งแต่ก่อนพื้นอ่าวนางมีสัตว์น้ำชุมชุมทำให้ชาวบ้านประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง ก็พอเพียงพอต่อการดำรงชีวิต แต่มาช่วงหลังปี พ.ศ. 2535 เกิดมลภาวะทางน้ำมากขึ้นเนื่องจากการระบายน้ำเสียลงทะเล รวมทั้งมีการทำท่าเรือขนแร่ขี้เถ้าในพื้นที่คลองม่วง ทำให้สัตว์น้ำเริ่มลดจำนวนลง ประกอบกับกระแสการท่องเที่ยวที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วชาวบ้านจึงหันมาประกอบอาชีพเรือรับจ้าง ส่งผลให้วิถีชีวิตประมงพื้นบ้านเริ่มสูญหาย
- ปัญหาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นและมีผู้คนแปลกหน้าเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น ทำให้มีปัญหาการลักขโมย ปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาวัยรุ่นนิตินิยมเสพติด เกิดขึ้นในพื้นที่มากขึ้น
- ปัญหาด้านวิถีชีวิตและชุมชน เมื่อเกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวทำให้ชาวบ้านบางส่วนที่ขายที่ได้เกิดการย้ายออกจากพื้นที่ เพื่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ในพื้นที่ที่ห่างออกไป รวมถึงชาวบ้านที่ต้องการความสงบและไม่ชอบผู้คนที่พลุกพล่านเริ่มหาทางย้ายออกไปจากพื้นที่ ทำให้ความสัมพันธ์ในชุมชนอ่าวนางเสื่อมคลายลงไป

5.3.4 กลุ่มหาบเร่แผงลอย (สัมภาษณ์ ป้าบัว ศรีแพง: กุมภาพันธ์ 2547)

เป็นแม่ค้าหาบเร่ขายไอศกรีมแก่นักท่องเที่ยวตามหาดต่างๆ เช่นอ่าวนาง หาดไร่เลย์ เกาะปอดะ เป็นแม่ค้าที่มาจากต่างพื้นที่ แต่เข้ามาขายสินค้าในฤดูท่องเที่ยวในพื้นที่อ่าวนางทุกปี และคอยติดต่อกับชาวควรวกับสามีซึ่งเร่ขายไอศกรีมตามชายหาดต่างๆ ในเกาะภูเก็ต ถึงช่วงเวลาย้ายพื้นที่ขายสินค้าตามนักท่องเที่ยว มองสภาพต่างๆดังนี้

- การพัฒนาการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลดี ด้านการกระจายรายได้และเงินตราสู่ประชาชน จนแม่ค้าธรรมดาอย่างตนเองสามารถส่งเสียลูกสาวให้เรียนมหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพฯ ได้ รวมทั้งมีรายได้มาจุนเจือครอบครัว ทำให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ปัญหาการแย่งพื้นที่ค้าขายเป็นเรื่องธรรมดาของการค้าขาย ที่ต้องเข้าถึงตัวลูกค้าให้ได้ใกล้ชิดที่สุด ดังนั้นการเดินเร่ขายของตามชายหาดจึงเป็นเรื่องที่ปกติดังเช่นคนขายข้าวโพดปิ้ง คนขายผู้ปรุงรสนอน เดินเร่ขายของแก่นักท่องเที่ยวไม่ถือว่าเป็นการรบกวนนักท่องเที่ยว เพราะหากนักท่องเที่ยวไม่ซื้อสินค้าก็จะเดินจากไป เพื่อขายที่อื่นต่อ
- การที่นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่จำนวนมาก เป็นสิ่งที่ดีและเหมาะสมเพราะการที่นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากจะทำให้การค้าขายในพื้นที่ดีขึ้น และทำให้มีรายได้กันทั่วหน้า แต่หากนักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อยก็จะย้ายพื้นที่ขายไปแห่งอื่นเช่นเกาะภูเก็ต หรือข้ามไปเกาะสมุยเพื่อตามนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไป

5.4 สรุปรูปแบบของปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงรูปแบบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐานของอาคารบ้านเรือนของชุมชน ร้านค้า โรงแรม บังกะโลและเกสต์เฮาส์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ว่างในการวางระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ซึ่งสิ่งก่อสร้างต่างๆที่ได้รับการก่อสร้างขึ้นในช่วงที่ผ่านมาล้วนได้รับแรงกระตุ้นทางด้านเศรษฐกิจ ที่รองรับการเติบโตทางด้านการท่องเที่ยวที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในพื้นที่ อ่าวนางและในภูมิภาคชายฝั่งทะเลอันดามัน โดยการสรุปรูปแบบของปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่นั้น จะเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนามในพื้นที่ การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์บุคคลกลุ่มต่างๆ ที่ต่างก็ล้วนแต่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่อ่าวนาง เข้ามาใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบต่างๆของสภาพปัญหาในพื้นที่

รูปแบบต่างๆของการกระจายตัวของอาคารนั้น ล้วนเกิดจากเหตุปัจจัยมาเป็นกระตุ้น ให้เกิดการลงหลักปักฐานใช้พื้นที่ว่าง ที่เหลืออยู่ภายในอ่าวนางซึ่งมีทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสมตามสภาพตำแหน่งที่ตั้ง ซึ่งบางครั้งตำแหน่งที่ตั้งอาคารที่ไม่เหมาะสมไปก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมเดิมที่อยู่อย่างสิ้นเชิง ทำให้เกิดปัญหาการรุกรานพื้นที่สาธารณะและปัญหาความขัดแย้งทางด้านการใช้พื้นที่กับกลุ่มผู้ใช้พื้นที่กลุ่มต่างๆ อันจะก่อให้เกิดปัญหาและความยุ่งยากต่างๆตามมาในภายหลัง

ดังนั้นการกล่าวถึงรูปแบบการตั้งถิ่นฐานในลักษณะต่างๆนั้นจะได้ทำการกล่าวถึงเหตุปัจจัยที่เป็นเหตุไปกระตุ้นให้เกิดลักษณะดังกล่าว รวมทั้งปัญหาต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม และสังคมที่เป็นผลอันตามมาภายหลังด้วย ซึ่งจะทำให้ทราบถึงเหตุและผลของรูปแบบ ทำให้สามารถนำไปแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นและทำการวางแผนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

หัวข้อ: การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน
เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
กรณีศึกษา: ตำบลอำวนาง จังหวัดกระบี่

แผนที่ 5.16

แสดง:
รูปแบบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่
ที่มา: จากการสำรวจภาคสนาม

สัญลักษณ์

	รูปแบบ 1		รูปแบบ 7
	รูปแบบ 2		รูปแบบ 8
	รูปแบบ 3		รูปแบบ 9
	รูปแบบ 4		รูปแบบ 10
	รูปแบบ 5		รูปแบบ 11
	รูปแบบ 6		รูปแบบ 12

ชื่อในสิด: ชลธิศ กัลปนากำพรย์
รหัสในสิด: 45 42211 20
อาจารย์ที่ปรึกษา: อ. ชรินทร์พร อติโพธิ์

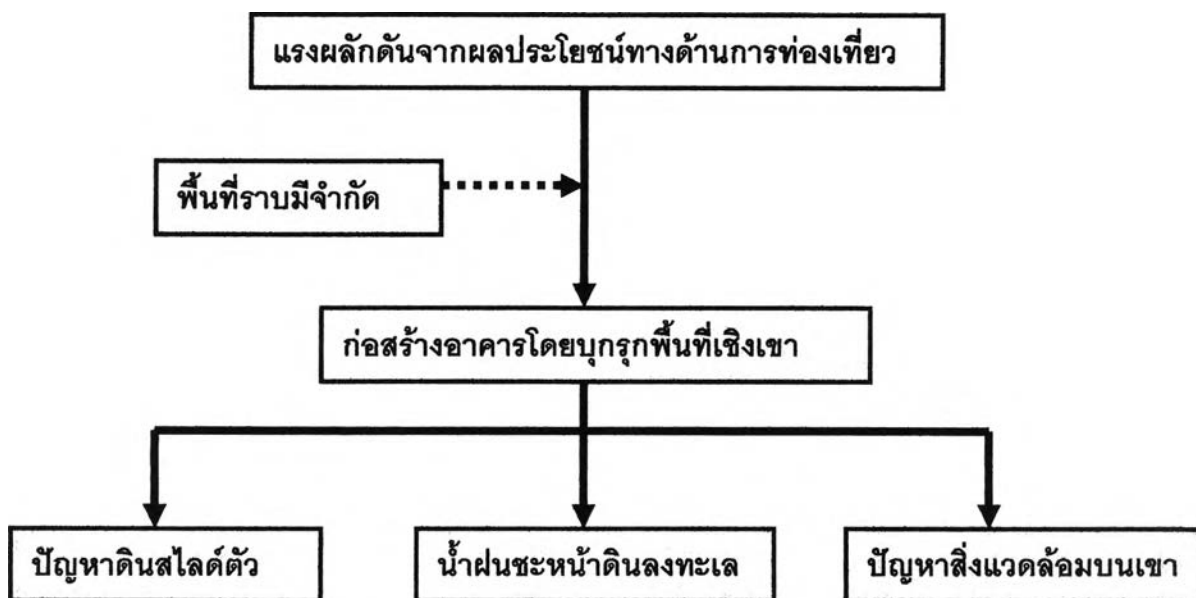

รูปที่ 5.30 แสดงการบุกรุกพื้นที่เชิงเขาเพื่อก่อสร้างอาคาร

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.1 การบุกรุกพื้นที่เชิงเขาเพื่อก่อสร้างอาคาร

เนื่องด้วยพื้นที่อ่าวนางมีลักษณะจำกัดทางภูมิศาสตร์ โดยเป็นเทือกเขาหินปูนขนานข้างทำให้มีพื้นที่ราบที่เหมาะสมต่อการก่อสร้างอาคารไม่มากนัก ดังนั้นการก่อสร้างในยุคที่การท่องเที่ยวเฟื่องฟู จึงจำเป็นต้องหาที่ก่อสร้างโรงแรม หรือบังกะโลที่อยู่ใกล้หน้าหาดอ่าวนาง เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ จึงเริ่มรุุกพื้นที่ขึ้นไปบนเขาและมีการตัดหน้าดินด้านล่างเพื่อการก่อสร้างทำให้มีโอกาสที่จะเกิดการ เลื่อนตัวของดิน (Land Slice) ซึ่งจะก่อให้เกิดอันตรายแก่พื้นที่ด้านล่างได้

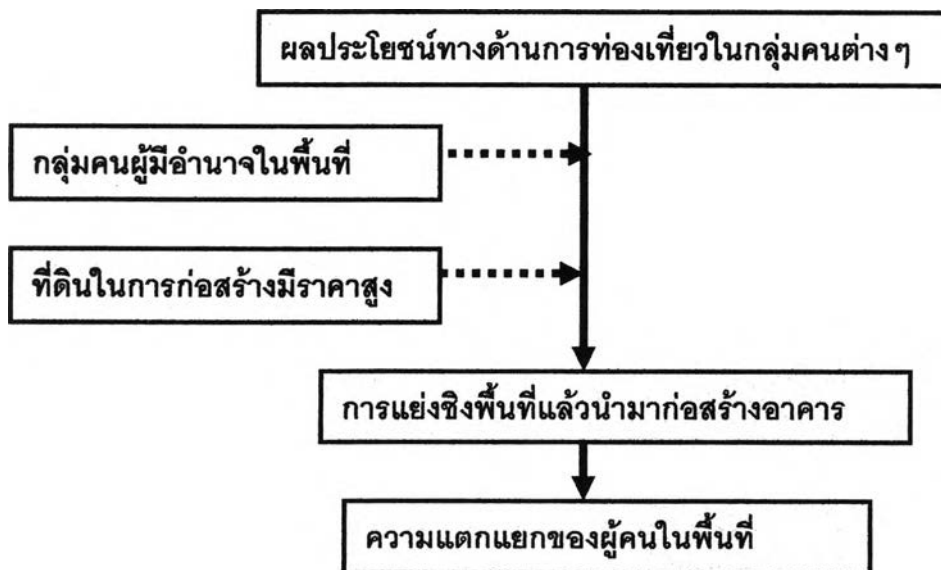
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสังเกตการณ์

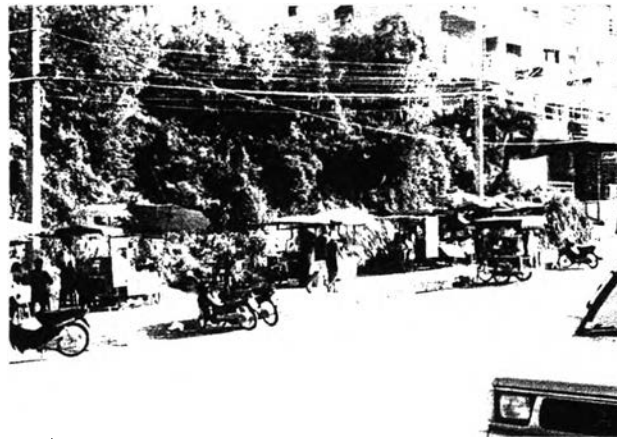
รูปที่ 5.31 แสดงการแย่งชิงพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารระหว่างกลุ่มคนต่างๆ
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.2 การแย่งชิงพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารระหว่างกลุ่มคนต่างๆ

เนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้จากการท่องเที่ยว มีจำนวนมหาศาล ทั้งในรูปของเม็ดเงิน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ ทำให้กลุ่มคนที่เข้ามาร่วมวงในการแบ่งผลประโยชน์ มีหลายกลุ่ม และมีกลเม็ดต่าง ๆ นานา ในการแย่งชิงพื้นที่ ที่สามารถก่อให้เกิดผลประโยชน์ได้ ตัวอย่างเช่น ทางฝ่ายองค์กรสวนทองถิ่นได้ทำเรื่องขอพื้นที่บางส่วนของกลุ่มโรงแรม ซึ่งอ้างว่าจะนำไปพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและขยายถนน แต่ท้ายสุดเมื่อได้ที่กลับมาไปสร้างร้านค้า สินค้าของตำบล และห้องน้ำสาธารณะ เพื่อบริการนักท่องเที่ยวและผลประโยชน์ทางธุรกิจ สร้างความขุ่นเคืองแก่ฝ่ายโรงแรม

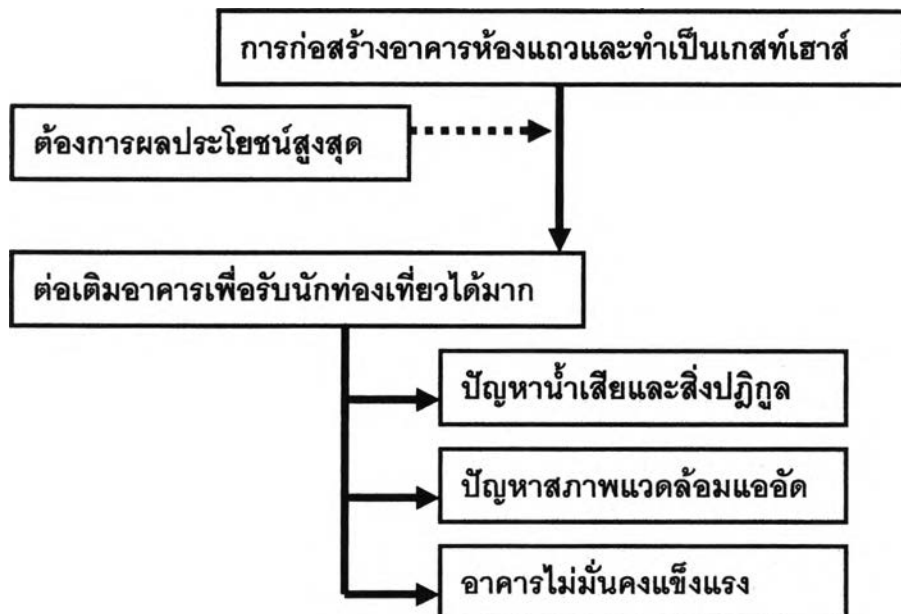
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์

รูปที่ 5.32 แสดงการต่อเติมอาคารของเกสต์เฮาส์ต่างๆ
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.3 การต่อเติมอาคารของเกสต์เฮาส์ต่างๆ

พื้นที่ที่ทำการก่อสร้างเป็นห้องแถวมักจะถูกแปรสภาพเป็นเกสต์เฮาส์ ราคาถูกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว และเนื่องจากพื้นที่มีขนาดเล็กมากจึงถูกต่อเติมอาคารขึ้นไปด้านบนเพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากที่สุดในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว ผลจากการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความหนาแน่นในการใช้อาคาร ซึ่งจะทำให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่เตรียมไว้ในพื้นที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ก่อให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังอาจก่อให้เกิดอันตรายในการอยู่อาศัยอีกด้วย

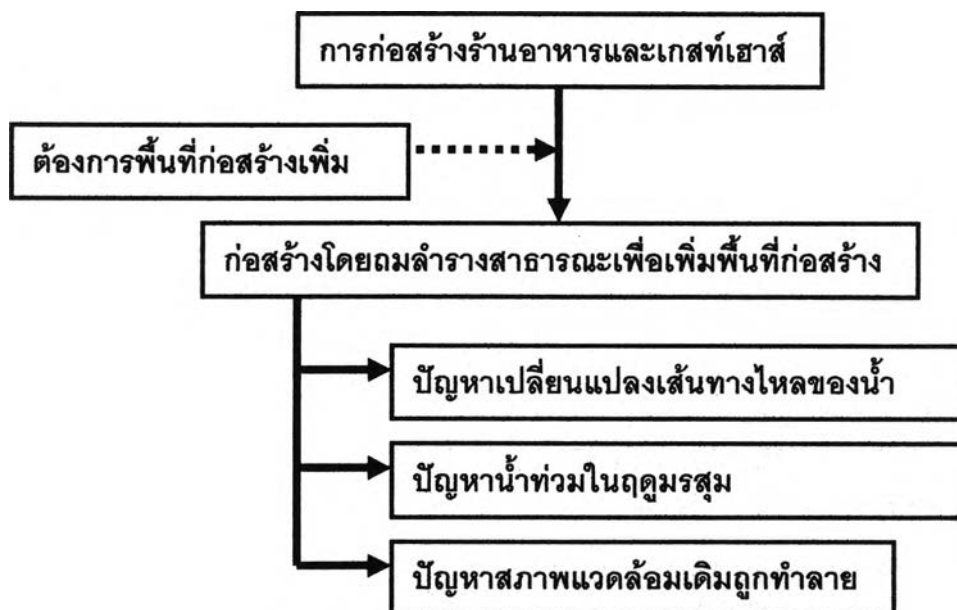
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสังเกตการณ์

รูปที่ 5.33 แสดงการขยายพื้นที่ก่อสร้างโดยถมลำรางสาธารณะ
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.4 การขยายพื้นที่ก่อสร้างโดยถมลำรางสาธารณะ

พื้นที่การก่อสร้างมีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด จึงเกิดการขยายพื้นที่ในลักษณะการถมลำรางสาธารณะ ที่เป็นเส้นทางไหลของน้ำลงสู่ทะเล เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการก่อสร้างเกสต์เฮาส์ และร้านอาหาร รวมถึงบ่อมัตราวจ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว จนปัจจุบันเส้นทางไหลของน้ำได้เหือดแห้งไป และเกิดการเปลี่ยนแปลงเส้นทางไหล ส่งผลการเปลี่ยนแปลงลักษณะสภาพแวดล้อม ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา น้ำท่วมขังในฤดูมรสุม ปัญหาการเซาะของน้ำในพื้นที่ข้างเคียงกับพื้นที่ถมที่ทำการก่อสร้าง

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสังเกตการณ์

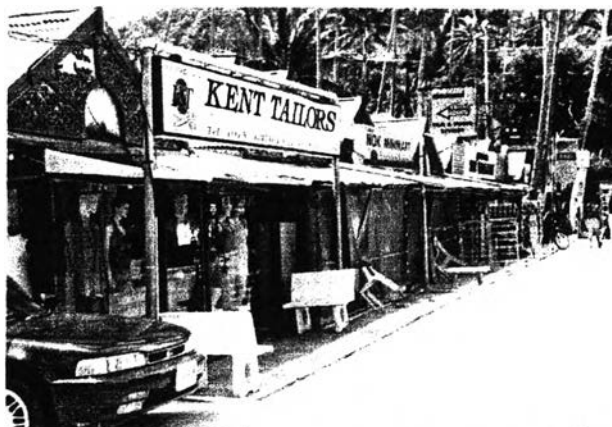
รูปที่ 5.34 แสดงอาคารต่างๆในพื้นที่ที่มีความแออัด และแย่งกันใช้ทรัพยากรในพื้นที่
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.5 อาคารต่างๆในพื้นที่ที่มีความแออัด และแย่งกันใช้ทรัพยากรในพื้นที่

อาคารต่างๆที่ก่อสร้างในพื้นที่อ่าวนาง ล้วนสร้างโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทางธุรกิจเป็นหลัก เนื่องจากที่ดินมีราคาสูง จนบางครั้งไม่คำนึงถึงพื้นที่ว่างที่ควรเว้นไว้เพื่อคุณภาพในการอยู่อาศัย ดังนั้นจึงสามารถกลุ่มอาคารที่หนาแน่น กระจัดตัวกันอยู่ในพื้นที่ เช่นอาคารที่ติดถนนด้านหน้าอาคารจะเป็นร้านอาหาร ด้านบนเป็นโรงแรม และด้านหลังอาคารจะเป็นเกสต์เฮาส์แทรกตัวอยู่ในพื้นที่ว่างที่ควรจะมีการเว้นว่างไว้ เพื่อการอยู่อาศัย ดังนั้นจึงเกิดปัญหาการใช้ทรัพยากรทั้งไฟฟ้า ประปา และระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ในช่วงฤดูการท่องเที่ยว

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสังเกตการณ์

รูปที่ 5.35 แสดงอาคารในพื้นที่ด้านหลังถนนขาดการเข้าถึงที่ดี
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.6 อาคารในพื้นที่ด้านหลังถนนขาดการเข้าถึงที่ดี

เนื่องจากการก่อสร้างอาคารที่ใกล้ชิดกันมาก และอาคารด้านหน้าที่ติดถนนมักใช้พื้นที่ด้านชิดถนนเต็มพื้นที่ ส่งผลให้เหลือพื้นที่ที่จะเข้าถึงอาคารที่อยู่ด้านหลังไม่มากนัก ดังนั้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเข้าถึงอาคารด้านหลังเป็นไปได้ค่อนข้างลำบาก เกิดการเสื่อมล้ำด้านการใช้พื้นที่ และพื้นที่ราบที่มีอยู่น้อยไม่ได้ถูกพัฒนาอย่างเต็มประสิทธิภาพ สาเหตุที่เป็นลักษณะดังกล่าว เนื่องจากการพัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วงที่การท่องเที่ยวเฟื่องฟู ทำให้เกิดการก่อสร้างอาคารโดยขาดการวางแผนระบบสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพ

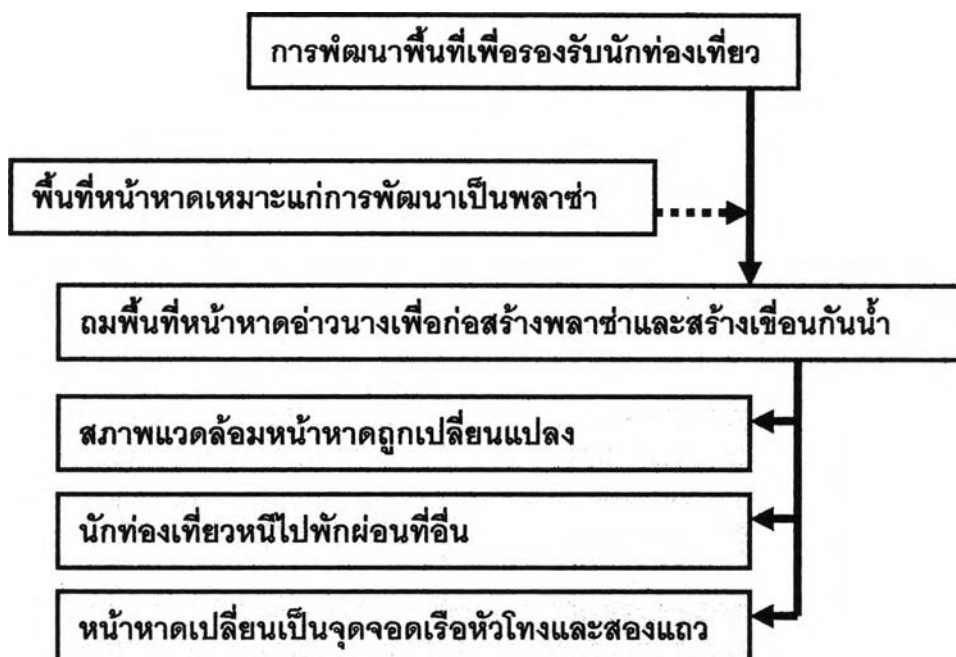
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสังเกตการณ์

รูปที่ 5.36 แสดงการถมพื้นที่หน้าหาดสร้างเขื่อนและพลาซ่า
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.7 การถมพื้นที่หน้าหาดสร้างเขื่อนและพลาซ่า

ในพื้นที่อ่าวนาง ชายหาดเดิมมีทรายมีความเป็นธรรมชาติซึ่งมีสภาพสวยงาม เหมาะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ แต่ในช่วงที่เกิดการพัฒนาอย่างรวดเร็วนั้น พื้นที่หน้าหาดถูกถมเพื่อทำการก่อสร้างเป็นพลาซ่าให้นักท่องเที่ยวเดินช้อปปิ้ง และยกระดับเพื่อสร้างเป็นเขื่อนกันน้ำ ในพื้นที่หน้าหาดอ่าวนางส่งผลให้สภาพแวดล้อมเดิมถูกเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง โดยปัจจุบันนักท่องเที่ยวต่างย้ายพื้นที่พักผ่อนไปแห่งอื่นเช่น อ่าวไร่เลย์ โดยที่พื้นที่หน้าหาดอ่าวนางจะเป็นแหล่งจอดเรือหัวโทงรองรับนักท่องเที่ยวไปตามเกาะแก่งต่างๆ

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์

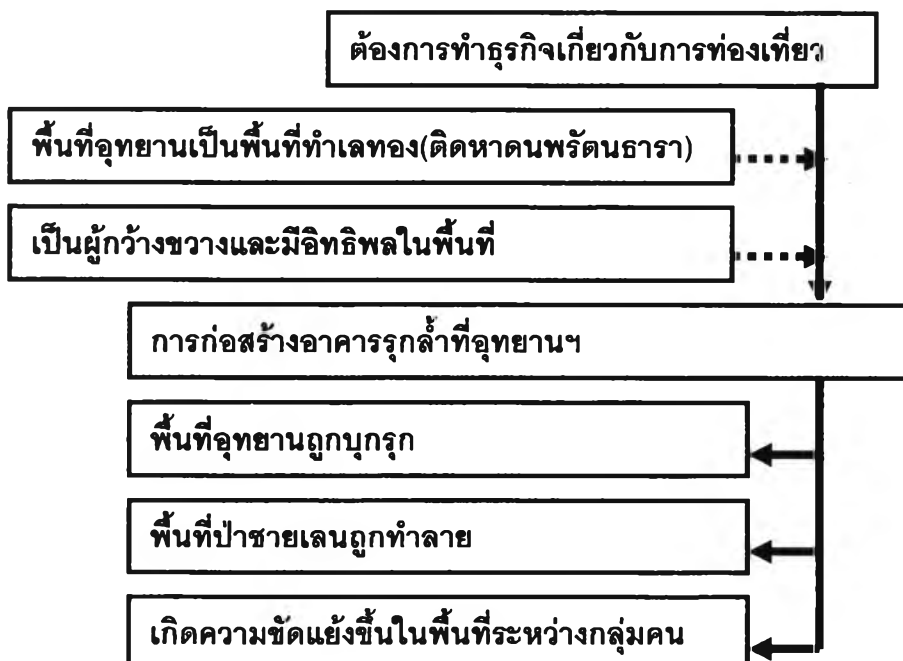

รูปที่ 5.37 แสดงการก่อสร้างอาคารโดยรुक้าพื้นที่อุทยานฯ

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.8 การก่อสร้างอาคารโดยรुक้าพื้นที่อุทยานฯ

เนื่องจากพื้นที่อ่าวนางอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตนธาราและหมู่เกาะพีพี จึงมีพื้นที่ในสวนที่คาบเกี่ยวกับพื้นที่ของเขตอุทยาน ดังนั้นจึงมีอาคารบางแห่งถูกก่อสร้างโดยผู้กว้างขวางในพื้นที่ โดยรुक้าพื้นที่ดังกล่าว เพื่อใช้ประโยชน์ในธุรกิจอันเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น บังกะโล และร้านค้าขายของ ซึ่งการรुक้าพื้นที่เขตอุทยานนั้นเป็นชนวนความขัดแย้งในพื้นที่ ระหว่างหลายฝ่ายทั้งฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายผู้ประกอบการ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของอุทยาน รวมถึงฝ่ายชาวบ้านในพื้นที่ เนื่องจากการรुक้าเป็นการทำลายสภาพแวดล้อมในเขตที่ควรอนุรักษ์ และยังเป็นการทำลายระบบนิเวศน์ของป่าชายเลนอีกด้วย

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์

รูปที่ 5.38 แสดงการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ซ้อนทับกัน

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.9 การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ซ้อนทับกัน

ในช่วงที่การท่องเที่ยวเฟื่องฟูขึ้นในพื้นที่ เกิดการก่อสร้างอาคารซึ่งมีการใช้สอยต่างประเภท กันมากมายในพื้นที่ ทั้งพื้นที่พักอาศัย โรงแรม รีสอร์ท บังกะโล ร้านค้า ร้านอาหารกึ่งบาร์ ปะปนกันอยู่ทั่วไปในพื้นที่อ่าวนาง เนื่องจากการเติบโตมีอัตราส่วนที่รวดเร็วมากจนการวางแผนควบคุมการก่อสร้างตามไม่ทัน รวมทั้งอาคารแต่ละชนิดต้องการตำแหน่งที่ตั้งต่างๆกันไป ทำให้การใช้สอยที่ปะปนกันนี้เกิดปัญหาขึ้นในพื้นที่ อาทิเช่น ปัญหาการรบกวนกันของอาคารที่มีการใช้สอยต่างกัน ปัญหาการรองรับของพื้นที่ ปัญหาการแออัดของอาคาร ปัญหาการเข้าถึงของสาธารณูปโภค

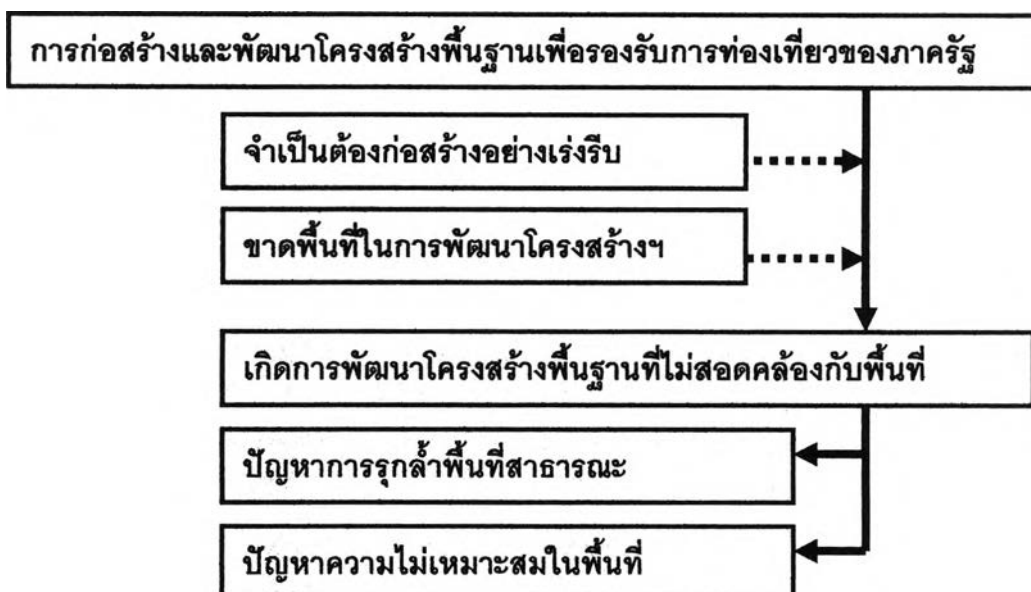
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสังเกตการณ์

รูปที่ 5.39 แสดงการก่อสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.10 การก่อสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว

ทางภาครัฐมีการก่อสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหลักต่างๆ เช่น ถนนหนทาง ระบบระบายน้ำเสีย ระบบจัดเก็บขยะและสิ่งปฏิกูล เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โดยการก่อสร้างเป็นไปอย่างรีบเร่ง เพื่อให้ทันควบคู่กับการพัฒนาการท่องเที่ยว จนบางครั้งเกิดความไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องในการพัฒนา อาทิเช่น การก่อสร้างป้อมตำรวจเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยโดยการถมรากลางสาธารณะเนื่องจากขาดพื้นที่ การก่อสร้างท่อระบายน้ำขนาดใหญ่ระบายน้ำเสียจากชุมชนลงสู่ทะเลหน้าอ่าวนางทำให้เกิดทัศนอุจาดเนื่องจากเป็นจุดที่สวยงามแห่งหนึ่งของอ่าวนาง

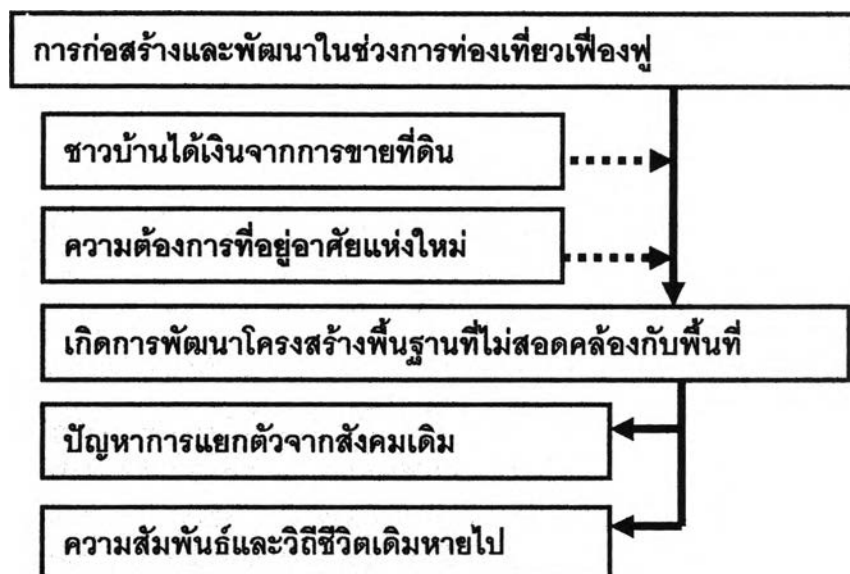
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสังเกตการณ์

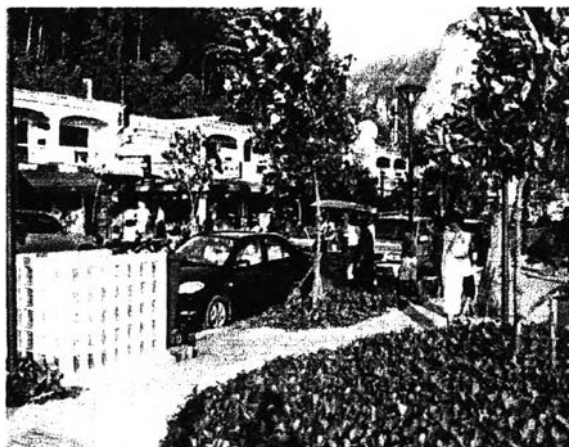
รูปที่ 5.40 แสดงการย้ายที่อยู่อาศัยของชาวบ้านในพื้นที่
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.11 การย้ายที่อยู่อาศัยของชาวบ้านในพื้นที่

เมื่อเกิดการพัฒนาก่อสร้างที่รวดเร็วในพื้นที่อ่าวนาง ส่งผลให้มีชาวบ้านจำนวนหนึ่ง เกิดการย้ายถิ่นฐาน ชาวบ้านกลุ่มแรกได้แก่พวกที่ขายที่ให้แก่นักลงทุน กลุ่มนี้จะทำการก่อสร้างที่อยู่อาศัยในแห่งใหม่ ซึ่งอยู่ถัดไปในพื้นที่สวนยาง และโคดเดี่ยวอยู่ห่างจากแหล่งชุมชนเดิมพอสมควร ทำให้เกิดภาวะที่ถูกตัดขาดจากชุมชนเดิม ส่วนอีกกลุ่มได้แก่กลุ่มชาวบ้านที่ไม่สามารถย้ายถิ่นฐานได้ จึงมีความจำเป็นต้องอยู่อาศัยร่วมกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่มากขึ้นในท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งกลุ่มชาวบ้านที่ปรับตัวค้าขายกับนักท่องเที่ยว และกลุ่มที่ยังทำอาชีพเกษตรกรรมเหมือนแต่ก่อน ปะปนกันอยู่ในพื้นที่

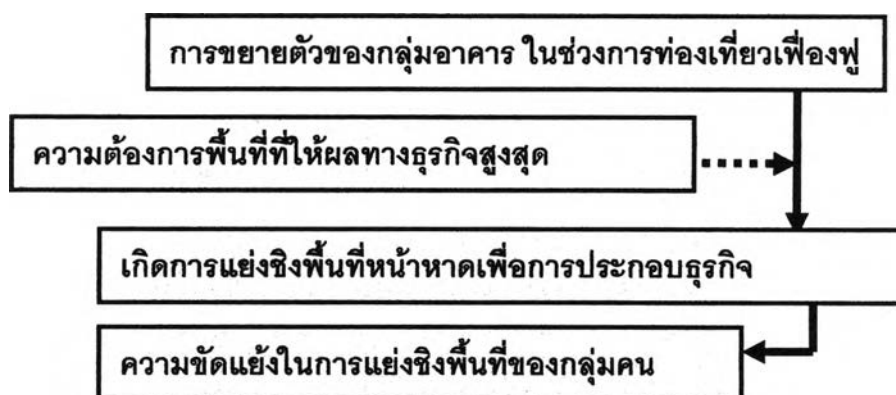
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสังเกตการณ์

รูปที่ 5.41 แสดงการพัฒนาพื้นที่โดยการแย่งชิงทำเลทอง
ที่มา : จากการสำรวจภาคสนาม

5.4.12 การพัฒนาพื้นที่โดยการแย่งชิงทำเลทอง

เป็นรูปแบบการขยายตัวของอาคารในพื้นที่ที่พัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งจะเกิดการแย่งชิงทำเลที่จะทำให้การประกอบธุรกิจนั้นเกิดผลกำไรสูงสุด โดยทำเลทองที่เหมาะสมแก่การประกอบธุรกิจท่องเที่ยวคือบริเวณริมหาดอ่าวนาง และพื้นที่ที่สามารถเชื่อมต่อกับทะเล ดังนั้นการขยายตัวจึงแออัดอยู่ในพื้นที่บริเวณหน้าหาด โดยที่ทุกธุรกิจจะแย่งชิงพื้นที่ดังกล่าว ด้วยเหตุนี้พื้นที่หน้าหาดจึงแออัดไปด้วยอาคารประเภทต่างๆหนาแน่น โดยขาดการวางแผน จัดสรรปันส่วนอย่างมีระเบียบ การแย่งชิงพื้นที่ดังกล่าวก่อให้เกิดการขัดแย้งของคนกลุ่มต่างๆที่เสียผลประโยชน์ในธุรกิจของตน

ที่มา : จากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์